

Redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2012/13:75) och riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen under 2012 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen (redog. 2012/13:RS4).

Utskottet noterar att den andel riksdagsskrivelser och tillkännagivanden som slutbehandlas i årets skrivelse är större än tidigare, vilket är positivt, i synnerhet som det totala antalet redovisade tillkännagivanden i år är det högsta på fem år. Även den genomsnittliga tiden för slutbehandling av tillkännagivanden utvecklas i gynnsam riktning och är i årets skrivelse strax under två och ett halvt år. Mot bakgrund av påpekanden från bl.a. socialförsäkrings- och näringsutskotten konstaterar konstitutionsutskottet att vissa beredningsåtgärder i ett antal tillkännagivanden har fördröjts. Konstitutionsutskottet delar utskottens bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att samtliga utskotts synpunkter ska beaktas. Vidare avvisar konstitutions- och näringsutskotten regeringens slutbehandling av två tillkännagivanden.

Därutöver kan utskottet konstatera att två tillkännagivanden på justitie- och socialförsäkringsutskottens område saknas i regeringens redogörelse. Ett av dessa två beslutades under våren 2009 och har gått helt förlorat i regeringens korrespondens med riksdagen, vilket enligt konstitutionsutskottet är anmärkningsvärt. Med anledning av detta betonar utskottet på nytt och med skärpa vikten av att regeringens redogörelse är fullständig och korrekt. Utskottet förutsätter, mot bakgrund av att utskottet tidigare har uppmärksammat saknade tillkännagivanden, att eventuella kvarvarande brister i Regeringskansliets rutiner åtgärdas för att det inträffade inte ska upprepas.

Utskottet anser att det finns ett fortsatt utrymme för ökad tydlighet i riksdagsstyrelsens redogörelse.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens och riksdagsstyrelsens redogörelser till handlingarna. En motivreservation (S, MP, V) och ett särskilt yttrande (M, FP, C, KD) lämnas i betänkandet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Skrivelsens och redogörelsens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	7
Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser	7
Skrivelsen	7
Yttranden från andra utskott	15
Tidigare behandling	19
Övrigt	22
Förstärkt granskning av regeringens redogörelse	26
Utskottets ställningstagande	38
Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser	41
Redogörelsen	41
Tidigare behandling	42
Utskottets ställningstagande	43
Reservation	44
Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser, punkt 1 – motiveringen (S, MP, V)	44
Särskilt yttrande	45
Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser, punkt 1 (M, FP, C, KD)	45
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	46
Skrivelse 2012/13:75	46
Redogörelse 2012/13:RS4	46
<i>Bilaga 2</i>	
Skatteutskottets yttrande	47
<i>Bilaga 3</i>	
Justitieutskottets yttrande	54
<i>Bilaga 4</i>	
Utrikesutskottets yttrande	56
<i>Bilaga 5</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande	57
<i>Bilaga 6</i>	
Trafikutskottets yttrande	60
<i>Bilaga 7</i>	
Näringsutskottets yttrande	66

Tabeller

Tabell 1 Antal kungjorda grundförfattningar och andel kungjorda EU- grundförfattningar under perioden 2001–2012	9
Tabell 2 Antal redovisade samt andel ej slutbehandlade riksdagsskrivelser (rskr.) i regeringens redogörelser 1991/92–2012/13	29
Tabell 3 Antal och andel slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 1995/96–2012/13.	31
Tabell 4 Andel av sista åtgärd från regeringen m.fl. som leder till slutbehandling av tillkännagivanden (tkg) 1995/96–2012/13	33

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Riksdagen lägger skrivelse 2012/13:75 till handlingarna.

Reservation (S, MP, V) – motiveringen

2. Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Riksdagen lägger redogörelse 2012/13:RS4 till handlingarna.

Stockholm den 4 juni 2013

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Björn von Sydow (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Lars Elinderson (M), Billy Gustafsson (S), Karl Sigfrid (M), Phia Andersson (S), Karin Granbom Ellison (FP), Per-Ingvar Johnsson (C), Hans Ekström (S), Kajsa Lunderquist (M), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD), Lena Sommestad (S) och Marianne Berg (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens skrivelse 2012/13:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen överlämnades den 26 mars 2013. Redogörelse till riksdagen 2012/13:RS4 med redogörelse för behandlingen under 2012 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen överlämnades av riksdagsstyrelsen den 20 februari 2013.

Konstitutionsutskottet beslutade den 9 april att anmoda övriga utskott att senast den 14 maj 2013 yttra sig över regeringens skrivelse. Yttranden har inkommit från skatte-, justitie-, utrikes-, socialförsäkrings-, trafik- och näringsutskotten, se bilagorna 2–7. Övriga utskott beslutade att inte yttra sig.

Bakgrund

Sedan 1961 har regeringen lämnat redogörelser till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelserna är knutna till riksdagsskrivelserna där riksdagen meddelar regeringen sina beslut. En redogörelse upptar samtliga riksdagsskrivelser som har ställts till regeringen det senaste kalenderåret och därtill samliga äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade.

Sedan slutet av 1990-talet har behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen (tidigare talmanskonferensen) redovisats i en bilaga till Riksdagsförvaltningens årsredovisning, som sedan behandlats av konstitutionsutskottet i dess budgetbetänkande. I redogörelsen redovisas kortfattade sakuppgifter om riksdagsskrivelsernas nummer och övriga aktuella dokument (framställning, proposition, motioner, utskottsbetänkande, protokoll) och i förekommande fall uppgifter om genomförda lagändringar samt uppgifter om huruvida skrivelsen är slutbehandlad eller inte. Riksdagsstyrelsen har beslutat att redovisningen till riksdagen av vidtagna åtgärder ska ha samma form som regeringens redovisning och överlämnar därför sedan 2011/12 en särskild redogörelse till riksdagen med redovisning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av riksdagsskrivelserna.

Skrivelsens och redogörelsens huvudsakliga innehåll

Skrivelse 2012/13:75 avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden 1 januari – 31 december 2012. Redogörelsen omfattar också vissa senare regeringsbeslut, om riksdagsskrivelserna därigenom har kun-

nat rapporteras som slutbehandlade. I skrivelsen redovisas också information om regelbeståndet samt arbetet med regelförenkling, språkvård och det offentliga rättsinformationssystemet.

I redogörelse 2012/13:RS4 redovisas behandlingen under 2012 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

Utskottets överväganden

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Jämför reservation (S, MP, V) och särskilt yttrande (M, FP, C, KD).

Skrivelsen

Regelförenkling m.m.

Antalet gällande grundförfattningar per den 1 mars 2013 är 3 896. Av dessa är 1 343 lagar. Motsvarande siffror per den 1 mars 2012 var 3 840, varav 1 327 lagar.

Antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar i Svensk författningssamling (SFS) under 2012 var 1001. Av dessa författningar var 118 grundförfattningar (28 lagar och 90 förordningar). Den siffran kan jämföras med 1 609 under 2011, 2 076 under 2010 och 1 608 under 2009.

Under 2012 har EU-direktiv genomförts i 71 ändringsförfattningar (45 lagar och 26 förordningar) och 10 nya grundförfattningar (5 lagar och 5 förordningar), att jämföra med 82 ändringsförfattningar och 28 nya grundförfattningar under 2011 och 59 respektive 22 under 2010.

Antalet rubriker i myndigheternas regelförteckningar den 31 december 2012 har beräknats till ca 7 900. Det innebär en ökning med ca 400 regelrubriker sedan året innan.

Regeringens arbete med regelförenkling har för perioden 2011–2014 inriktats på de fem områden som bedöms ge störst positiv effekt i företagens vardag: minskade kostnader för företagen, minskat och förenklat uppgiftslämnande, förenklade myndighetskontakter på länsnivå och kommunal nivå, uppföljning av förenklingsförslag från näringslivet och bättre konsekvensutredningar. Regeringen har satt upp sju mål och uppföljningsinsatser för arbetet med att förenkla för företagen fram till 2020. Därigenom knyts regelförenklingsarbetet närmare EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi som ska vara uppfylld samma år. Dessa sju mål innebär bl.a. att andelen företagare som upplever regler som tillväxthinder ska ha minskat 2020 jämfört med 2006, de administrativa kostnaderna ska vara lägre 2020 än de var 2012, handläggningstiderna på länsstyrelserna ska ha minskat jämfört med 2012 och företagare ska vara mer nöjda med sina kontakter med länsstyrelser 2020 än 2012. En ytterligare målsättning är att merparten av de kommuner som deltagit i den utbildning som anordnats

av Tillväxtverket och Sveriges Kommuner och Landsting ska ange att utbildningen bidragit till att förbättra servicemöjligheterna för företagarna i kommunen. Regeringen har även gett Tillväxtverket i uppdrag att ta fram ett konkret stöd för att beskriva och beräkna kostnader, utöver de administrativa kostnaderna, och för att beskriva positiva konsekvenser för företag vid regelgivning, i enlighet med förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Syftet är att få till stånd bättre kostnadsbeskrivningar i konsekvensutredningar.

Regelförenkling inom Europeiska unionen

Enligt regeringens skrivelse har en viktig åtgärd inom Europeiska Unionen (EU) under den ekonomiska krisen varit att göra regelverk ändamålsenliga utifrån ett företagarperspektiv, och Sverige har prioriterat att driva på förklaringsarbetet inom EU.

Konkurrenskraftsrådet antog i februari 2012 rådsslutsatser om den framtida agendan för smart lagstiftning. Dessa syftar till att stärka arbetet med smart lagstiftning inom EU och innehåller förslag till den framtida agendan för att åstadkomma bättre lagstiftning på EU-nivå. Även i rådsslutsatser från Europeiska rådet i mars, juni och oktober 2012 lyfts det fram att regelbördan för framför allt små och medelstora företag bör minska på EU-nivå.

Den 12 december 2012 presenterade kommissionen ett nytt meddelande om smart lagstiftning, KOM(2012) 746. I meddelandet redogör kommissionen bl.a. för etableringen av ett nytt program för att minska regelbördor. En del av programmet kommer även att innefatta en uppföljning av kommissionens tidigare program för att minska de administrativa bördorna. Vidare framgår av meddelandet att kommissionen har för avsikt att förbättra beräkningarna av kostnader och nyttor i konsekvensutredningar, utvärdera lagstiftning och betona betydelsen av samråd med medborgare och berörda parter för att åstadkomma smart lagstiftning.

Andelen EU-relaterade författningar

Sedan våren 2010 (bet. 2009/10:KU21 s. 23) redovisar konstitutionsutskottet vissa uppgifter om regeringens skrivelse om antalet kungjorda författningar och andelen kungjorda grundförfattningar genom vilka EU-direktiv har genomförts (nedan EU-grundförfattningar).

Av tabell 1 nedan kan man utläsa att för perioden 2001–2012 utgjordes drygt en femtedel av samtliga kungjorda grundförfattningar av författningar genom vilka EU-direktiv genomfördes. För samma period gäller att lite mindre än en tredjedel av alla nya lagar som kungjordes hade sin grund i genomförande av EU-direktiv. Andelen kungjorda grundförfattningar som har sin grund i EU-direktiv har varierat kraftigt över åren.

När det gäller ändringsförfattningarna (som inte tas upp i detalj här) kan det nämnas att antalet kungjorda ändringsförfattningar per år under perioden 2001–2012 i genomsnitt ligger strax under 1 300 (där 2010 med

1 887 kungjorda ändringsförfattningar får anses utgöra ett extremfall för den nämnda perioden). Andelen ändringsförfattningar genom vilka EU-direktiv genomförs uppgår under samma period till omkring 7,5 procent med stora årliga variationer (t.ex. var andelen EU-relaterade ändringsförfattningar 5,7 procent 2011, 15,3 procent 2009 och 8,0 procent 2012).

Tabell 1 Antal kungjorda grundförfattningar och andel kungjorda EU-grundförfattningar under perioden 2001–2012

År då författningarna kungjordes	Antal kungjorda grundförfattningar (varav lagar)	Antal kungjorda EU-grundförfattningar (varav lagar)	Andel kungjorda EU-grundförfattningar† (varav lagar)
2001	136 (37)	17 (3)	12,5 (8,1)
2002	129 (27)	20 (7)	15,5 (25,9)
2003	135 (41)	25 (11)	18,5 (26,8)
2004	136 (38)	37 (15)	27,2 (39,5)
2005	162 (42)	32 (14)	19,8 (33,3)
2006	178 (59)	85 (33)	47,8 (55,9)
2007	347 (28)	76 (12)	21,9 (42,9)
2008	160 (49)	48 (20)	30,0 (40,8)
2009	207 (52)	43 (8)	20,8 (15,4)
2010	189 (65)	22 (9)	11,6 (13,8)
2011	173 (32)	28 (14)	16,2 (43,8)
2012	118 (28)	10 (5)	8,5 (17,9)
Totalt	2 070 (498)	443 (151)	21,4 (30,3)

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av skrivelserna 2001/02:75, 2002/03:75, 2003/04:75, 2004/05:75, 2005/06:75, 2006/07:75, 2007/08:75, 2008/09:75, 2009/10:75, 2010/11:75, 2011/12:75 och 2012/13:75. I sammanhanget användbara data fanns endast tillgängliga från 2001. Tidigare redogörelser från regeringen innehåller inte så detaljerade uppgifter att en analys av författningsutgivningen kan genomföras.

†: Andelen uttrycks i procent.

Regelförenkling utanför Europeiska unionen

Av skrivelsen framgår att OECD:s regelförenklingskommitté under 2012 har arbetat fram 22 rekommendationer avseende regelpolicy och styrning. Rekommendationerna, som inte är strikt bindande, antogs av OECD:s högsta beslutande organ (OECD-rådet) den 22 mars 2012. I skrivelsen framhålls att rekommendationerna kommer att beaktas i det fortsatta förenklingsarbetet och att OECD kommer att följa upp rekommendationerna om tre år.

Språkvård, rättsinformation m.m.

I Regeringskansliet finns sedan många år språkexperter knutna till granskningsverksamheten. Språkexperterna finns i granskningskansliet i Statsrådsberedningen. Några av språkexperterna ägnar sig även åt EU-språkvården. En viktig uppgift för EU-språkvården är att underhålla ett nätverk av kontaktpersoner i EU-språkliga frågor på alla departement och på ett 40-tal myndigheter. Genom nätverket kan översättarna i EU:s institutioner snabbt

få råd i t.ex. termfrågor. Kontakten med EU-institutionerna upprätthålls också genom att EU-språkvården deltar i vissa möten med chefer och översättare vid institutionernas svenska översättningsavdelningar.

Det offentliga rättsinformationssystemet utvecklas och förnyas kontinuerligt. Det innehåller föreskrifter av olika slag, både sådana som publiceras i SFS och sådana som publiceras i myndigheters författningssamlingar. Systemet innehåller också förarbeten till lagstiftning, rättspraxis och visst internationellt material. Sedan den 1 januari 2010 innehåller rättsinformationssystemet också en sammanställning av domstolarnas avgöranden enligt lagen (2009:1058) om förtursförklaring i domstol. Varje offentligt organ som deltar i systemet ansvarar för att informationen sprids elektroniskt och att den är korrekt och aktuell. Sedan den 1 januari 2009 ansvarar Domstolsverket för samordningen av systemet. Via den gemensamma ingångssidan www.lagrummet.se finns innehållet i rättsinformationssystemet tillgängligt för användarna på ett enhetligt och samlat sätt.

I dag kungörs författningar i den tryckta publikationen SFS. En utredning har föreslagit att författningar i framtiden i stället ska kungöras elektroniskt på en särskild webbplats (SOU 2008:88). Regeringen har gett en sakkunnig person inom Regeringskansliet i uppdrag att senast den 30 april 2013 ta fram en sådan lösning.

Riksdagsskrivelserna

Regeringens redogörelse är knuten till de skrivelser där riksdagen meddelar regeringen sina beslut. Redogörelsen tar upp samtliga riksdagsskrivelser som har ställts till regeringen under det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen.

Generella iakttagelser

Den äldsta ej slutbehandlade riksdagsskrivelsen är en riksdagsskrivelse från riksmötet 1997/98 med ett tillkännagivande om *övriga konkurrensfrågor* (bet. 1997/98:SoU25 mom. 10, rskr. 289). Regeringen har tidigare hänvisat till att landstingen under 2010 tillsatte en projektgrupp med uppdrag att ta fram en gemensam modell för särredovisning av tandvårdsverksamheterna, som sedan skulle bedömas av Statskontoret. I förra årets skrivelse hänvisade regeringen till att Statskontoret föreslagit en uppföljning av huvudmännens redovisning av folktandvården under 2014. Regeringen hade för avsikt att återkomma till riksdagen när uppföljningen genomförts. I årets skrivelse framhåller regeringen att den under 2013 avser att ge Statskontoret ett uppföljningsuppdrag enligt ovan och därefter återkomma till riksdagen. Regeringen ämnar betrakta ärendet som slutbehandlat om Statskontoret bedömer att redovisningen uppfyller kraven för transparent redovisning.

Från riksmötet 1999/2000 kvarstår en riksdagsskrivelse som ej är slutbehandlad (bet. 1999/2000:MJU17 mom. 24, rskr. 253) och som gäller *samlad redovisning av jaktfrågor*. I förra årets skrivelse hänvisade regeringen till tre utredningsbetänkanden från 2005, vilka bereddes inom Regeringskansliet, och till att ytterligare behov av utredning övervägdes. I årets skrivelse hänvisar regeringen till samma utredningar som ovan, samt till en departementspromemoria med förslag inom det samepolitiska området som regeringen remitterade 2009. Då förslagen möttes av kritik av bl.a. Sametinget och företrädare för renägarna inleddes en förnyad förankringsprocess. Slutligen hänvisar regeringen till att Sametinget har tillsatt en särskild arbetsgrupp som väntas lämna förslag under 2013.

Från riksmötet 2001/02 kvarstår två skrivelser som ej slutbehandlade. Den första är en skrivelse med ett tillkännagivande om *avskaffande av reklamskatten* (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 201). I årets skrivelse hänvisar regeringen till att den inom ramen för budgetpropositionen för 2013 har prövat frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten. Därvid anför regeringen att den anser att den resterande reklamskatten bör avskaffas, men att man med hänsyn till den rådande ekonomiska osäkerheten har valt att prioritera skattesänkningar som stärker sysselsättningen. Den andra ej slutbehandlade skrivelser rör ett tillkännagivande om *ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med hjälp av elektromagnetiska vågor* (bet. 2001/02:KU21 mom. 1, rskr. 233) och redovisas under avsnittet om konstitutionsutskottets område nedan.

Den ej slutbehandlade skrivelse som kvarstår från riksmötet 2003/04 gäller *vissa frågor om aktivitetsersättning* (bet. 2003/04:SfU1 mom. 34, rskr. 102). Regeringen hänvisar i skrivelsern dels till en särskild utredare som ska redovisa sitt uppdrag den 30 juni 2013, dels till en arbetsgrupp inom Socialdepartementet som har i uppdrag att göra en översyn. Efter att dessa två utredningar presenterats avser regeringen att ta ställning till hur kvarvarande delar av momentet ska behandlas.

Därutöver kvarstår som ej slutbehandlade 7 skrivelser från riksmötet 2004/05, 10 från riksmötet 2005/06, 3 från riksmötet 2006/07, 1 från riksmötet 2007/08, 2 från riksmötet 2008/09, 11 från riksmötet 2009/10, 30 från riksmötet 2010/11 och 33 från riksmötet 2011/12. Vidare kvarstår 17 skrivelser som ej slutbehandlade från det nu pågående riksmötet 2012/13 fram till juluppehållet.

Konstitutionsutskottets område

I skrivelsern redovisas 44 riksdagsskrivelser med 15 tillkännagivanden som grundar sig i betänkanden från konstitutionsutskottet från riksmötena 1999/2000–2012/13. Av dessa redovisas 35 riksdagsskrivelser med 7 tillkännagivanden som slutbehandlade och 9 riksdagsskrivelser med 8 tillkännagivanden som ej slutbehandlade. Nedan behandlas de riksdagsskrivelser som avser tillkännagivanden.

Ej slutbehandlade riksdagsskrivelser

Den äldsta ej slutbehandlade riksdagsskrivelsen på konstitutionsutskottets område gäller ett tillkännagivande om *ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor* (bet. 2001/02:KU21 mom. 1, rskr. 233). Regeringen hänvisar i skrivelsen till att Yttrandefrihetskommitténs slutbetänkande har remissbehandlats och nu bereds i Regeringskansliet.

När det gäller tillkännagivandet om *dröjsmål hos myndigheter* (bet. 2004/05:KU14 mom. 6, rskr. 153) hänvisar regeringen, i likhet med föregående år, till utredningen Det allmännas ansvar enligt Europakonventionens förslag till lagreglering (SOU 2010:87) och Förvaltningslagsutredningens förslag till ny lag (SOU 2010:29). I årets skrivelse framhåller regeringen att Förvaltningslagsutredningens förslag har remissbehandlats och att arbete pågår med en lagrådsremiss om en ny förvaltningslag, där frågan ska ingå. Avsikten är att en proposition ska kunna överlämnas till riksdagen under riksmötesåret 2013/14.

När det gäller tillkännagivandet om *skydd för s.k. whistle-blowers* (bet. 2010/11:KU23 mom. 16, rskr. 179) uppger regeringen att den efter att ha omnämnt frågan i kommittédirektiv i ett näraliggande sammanhang (dir. 2012:76) har återkommit med kommittédirektiv som tar sikte på den fråga som avses med momentet (dir. 2013:16).

Av årets skrivelse framgår i likhet med föregående års skrivelse att tillkännagivandet om *insyn i kungliga hovstaten* (bet. 2011/12:KU1 mom. 2, rskr. 56) bereds inom Regeringskansliet. När det gäller tillkännagivandet om *Justitieombudsmännens ämbetsberättelse och fråga om nya tillsynsorgan* (bet. 2011/12:KU6, rskr. 160–161) anges att regeringen avser att fatta beslut om kommittédirektiv under våren 2013 och att tillkännagivandet bedöms bli slutbehandlat under 2014. I frågan om tillkännagivandet om *evenemangslista* (bet. 2011/12:KU16 mom. 1, rskr. 224) framgår av skrivelsen att regeringen i februari 2013 gav Myndigheten för radio och tv i uppdrag att senast den 15 november 2013 redovisa sin analys och lämna förslag till hur en evenemangslista kan utformas. När det gäller tillkännagivandet om *annonstider i radio och tv* (bet. 2011/12:KU16 mom. 2, rskr. 224) anges att regeringen avser att låta göra en utvärdering under innevarande mandatperiod. När det gäller tillkännagivandet om *modersmålslärare och undantaget från kravet på lärarlegitimation* (bet. 2011/12:KU17 mom. 1, rskr. 227) framhåller regeringen att en promemoria där frågan behandlas har remitterats (U2012/6626/S) samt att riksdagen har beslutat om att öka anslaget 2:71 *Särskilda medel till universitet och högskolor m.m.* med 6 500 000 kronor med anledning av regeringens satsning på ämneslärarutbildning i minoritetsspråk.

Slutbehandlade riksdagsskrivelser

Den äldsta slutbehandlade skrivelsen gäller tillkännagivandet om *frågans fortsatta beredning* (bet. 1999/2000:KU14 mom. 3, rskr. 134). Genom tillkännagivandet efterfrågade riksdagen ett förslag till permanent lösning i frågan om konflikten mellan upphovsrätten och offentlighetsprincipen. I förra årets redogörelse angavs att regeringen avsåg att behandla frågan i en proposition under 2012. Vid behandlingen av förra årets skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2011/12:75) konstaterade konstitutionsutskottet att mer än tolv år hade gått sedan riksdagens tillkännagivande och att utskottet vid en tidigare behandling av regeringens redogörelse hade uttalat att – då – elva år inte kunde anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Mot bakgrund av att den senast redovisade beredningsåtgärden rörande tillkännagivandet var remissbehandlingen av en departementspromemoria (Ds 2005:54) under våren 2006, och att regeringen sedan våren 2008 årligen hade redovisat sin avsikt att under det året behandla frågan i en kommande proposition, föreslog utskottet (bet. 2011/12:KU21) att riksdagen skulle lämna ett nytt tillkännagivande i frågan. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag och tillkännagav för regeringen som sin mening vad utskottet hade anfört om att regeringen under 2012 skulle återkomma till riksdagen i frågan. I årets skrivelse anges att frågan har behandlats i en skrivelse till riksdagen om upphovsrätt och handlingsoffentlighet (skr. 2012/13:54) i vilken regeringen bedömde att det inte finns tillräckliga skäl för att ta initiativ till förändringar i regelverket.

När det gäller tillkännagivandet om *Riksrevisionens styrelses framställning om sammanslagningar av myndigheter* (bet. 2010/11:KU8, rskr. 154–156) framgår följande av regeringens skrivelse. I fråga om Skatteverket anges att regeringen anser att Riksrevisionens rapport, som låg till grund för Riksrevisionens styrelses framställning, är slutbehandlad i de delar som berör verket. Den 23 augusti 2012 beslutade regeringen därför att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna. I fråga om Åklagarmyndigheten anges att regeringen har gett Åklagarmyndigheten i uppdrag att inrätta en mer sammanhållen och ändamålsenlig struktur för myndighetens rättsliga tillsyn för att möjliggöra en ökad enhetlighet i rättstillämpningen. Under 2012 har Åklagarmyndigheten inrättat en särskild tillsynsfunktion vid Riksåklagarens kansli. Sedan 2011 ställer regeringen i regleringsbrevet krav på att Åklagarmyndigheten ska analysera väsentliga skillnader i verksamhetsresultat mellan olika kamrar och redovisa åtgärder för att minska dessa skillnader. När det gäller Försäkringskassan framhåller regeringen att Försäkringskassan i enlighet med regeringens uppdrag har redovisat hur myndigheten arbetar med att säkerställa en likformig tillämpning och med att säkerställa att handläggningens utfall inte påverkas av någon form av diskriminering. Vidare anges att Försäkringskassan även har inkommit med en redovisning av uppdraget att visa i vilken utsträckning det finns variationer i tillämpningen av lagstiftningen, och att regeringen kommer att

använda underlaget för att följa utvecklingen av verksamheten. Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2013 att riksdagsskrivelsen var att anses som slutbehandlad i denna del.

I fråga om tillkännagivandet om frågan om *verkställighet av beslut och sanktioner* (bet. 2010/11:KU24 mom. 8, rskr. 165) framgår av skrivelsen att regeringen den 11 oktober 2012 beslutade om kommittédirektiv (dir. 2012:105) till en särskild utredare som ska föreslå en modernisering av kommunallagen (1991:900). I utredarens uppdrag ingår bl.a. att bedöma om bestämmelserna i fråga om verkställighet och rättelse av kommunala beslut behöver ändras samt om det finns skäl att införa sanktioner vid utebliven rättelse av upphävda beslut. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2015, och därmed anses skrivelsen som slutbehandlad.

När det gäller tillkännagivandet om *förstärkta resurser för djurskydds-kontroller* (bet. 2011/12:KU1 mom. 6, rskr. 60) hänvisas i skrivelsen till regeringens beslut den 12 april 2012 om sin proposition (prop. 2011/12:99) med förslag till vårändringsbudget för 2012. I nämnda proposition (s. 10–11 och 15) lämnades bl.a. förslag om en ökning av anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för att säkerställa fortsatta insatser för en god och kvalitativ djurskyddskontroll, något som innebar att riksdagens tillkännagivande tillgodosågs.

När det gäller tillkännagivandet om *meddelarskydd i offentligt finansierad verksamhet* (bet. 2011/12:KU13 mom. 2, rskr. 187) anges att regeringen den 28 juni 2012 beslutade om kommittédirektiv (dir. 2012:76) till en särskild utredare med uppdrag att se över frågan om stärkt meddelarskydd för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet och då framför allt i sådan verksamhet som avser vård, skola och omsorg. I uppdraget ingår bl.a. att särskilt belysa frågorna om efterforskningsförbud och represalieförbud, överväga vilka kategorier av personer som deltar i en näringsidkares verksamhet som bör ges stärkt skydd, beakta nationell och internationell rättsutveckling på såväl området för meddelarskydd som angränsande rättsområden samt beakta och analysera den kritik som tidigare presenterade förslag om stärkt meddelarskydd för privatanställda har fått. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2013.

I fråga om tillkännagivandet om *beredningen av riksdagens tillkännagivanden* (bet. 2011/12:KU21 mom. 1, rskr. 269) anges att regeringen den 31 januari 2013 beslutade att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna, varvid regeringen angav att det som riksdagen tillkännagett hade delgetts berörda inom Regeringskansliet.

I fråga om tillkännagivandet om *den fortsatta beredningen av frågan om upphovsrätten och offentlighetsprincipen* (bet. 2011/12:KU21 mom. 2, rskr. 270) anges bl.a. att den utredare som haft till uppdrag att utreda upphovsrätten och handlingsoffentligheten föreslog i en departementspromemoria (Ds 2005:54) att ingen lagändring skulle ske. Promemorian remissbehandlades, och riksdagen tillkännagav därefter att regeringen under 2012 skulle återkomma med ett förslag till riksdagen i den fortsatta beredningen

av frågan. I årets skrivelse anges att frågan har behandlats i en skrivelse till riksdagen om upphovsrätt och handlingsoffentlighet (skr. 2012/13:54, bet. 2012/13:KU11, rskr. 2012/13:166) i vilken regeringen bedömde att det inte finns tillräckliga skäl för att ta initiativ till förändringar i regelverket.

Yttranden från andra utskott

Skatteutskottets yttrande

Skatteutskottet konstaterar i sitt yttrande (ytr. 2012/13:SkU4y) i fråga om tillkännagivandet om *reklamskatten* (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 201) att regeringen upprepade gånger (senast inför budgetförslaget 2013) har prövat förutsättningarna för att ta bort reklamskatten med hänsyn till den offentligfinansiella situationen. En sådan prövning överensstämmer enligt skatteutskottet med tillkännagivandet. Regeringen bedömer att ytterligare steg för att avskaffa reklamskatten för närvarande inte kan tas. Utskottet förutsätter dock liksom tidigare att regeringen kommer att lägga fram förslag om att avskaffa reklamskatten när det finns ett statsfinansiellt utrymme.

När det gäller tillkännagivandet om *tonnageskatten* (bet. 2006/07:SkU11 mom. 2, rskr. 115) betonar utskottet att det i riksdagen finns en samstämmig uppfattning om att det är angeläget att frågan snart får en lösning. Utskottet ser positivt på regeringens utredning om tonnageskatten och andra stöd för sjönäringen (dir. 2013:6). Utskottet förbehåller sig rätten att återkomma i frågan om det fortsatta lagstiftningsarbetet inte fortskrider i enlighet med tillkännagivandet.

När det gäller tillkännagivandet om *F-skatt* (bet. 2011/12:SkU17 mom. 2, rskr. 163) välkomnar skatteutskottet att riksdagens beslut att utvidga näringsbegreppet för att möjliggöra att fler får F-skatt kommer att utvärderas. Utskottet ser positivt på att utvärderingen gäller såväl konsekvensen för skatteuppbörden som effekterna på arbetsmarknaden, arbetstagarens ställning och företagandets villkor. Utskottet avvaktar med intresse resultatet av utvärderingen av denna reform.

I fråga om tillkännagivandet om *HUS-avdrag* (bet. 2011/12:SkU13 mom. 10, rskr. 170) noterar utskottet vad regeringen framför i frågan om huruvida sådana avdrag ska medges för arbeten utförda utomlands. Utskottet noterar även att finansministern i en interpellationsdebatt (ip. 2012/13:328) anförde att regeringen kommer att skriva till kommissionen och ställa frågan om det är möjligt att begränsa HUS-avdraget till arbeten utförda i Sverige utan att komma i konflikt med EU-rätten. Utskottet avvaktar svaret på en sådan fråga.

Utskottet avvaktar även den utvärdering som pågår av den s.k. utjämningsordningen i Öresundsavtalet mot bakgrund av tillkännagivandet om *Öresundsavtalet* (bet. 2011/12:SkU13 mom. 16, rskr. 170).

Justitieutskottets yttrande

I sitt yttrande (ytr. 2012/13:JuU6y) noterar justitieutskottet en avvikelse när det gäller regeringens redogörelse för behandlingen av tillkännagivandet om *bemötande av och stöd till brottsoffer* (bet. 2012/13:JuU1 mom. 58, rskr. 124). Av justitieutskottets yttrande framgår att den aktuella riksdagskrivelsen redovisas som slutbehandlad, men att en redovisning av åtgärder med anledning av tillkännagivandet saknas. Vidare anges i yttrandet att Justitiedepartementet har bekräftat felet och uppgett att det var ett förbiseende, att departementet varit medvetet om tillkännagivandet och att frågan bereds i Regeringskansliet. Justitieutskottet uppmärksammar i sammanhanget att konstitutionsutskottet tidigare har pekat på allvaret i att uppgifter om behandlingen av tillkännagivanden från riksdagen saknas samt har förutsatt att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle för att förhindra att detta skedde. Justitieutskottet delar konstitutionsutskottets uppfattning och förutsätter att Regeringskansliet vidtar de åtgärder som behövs.

I sitt yttrande noterar justitieutskottet även en felaktig hänvisning i redogörelsen för slutbehandlingen av ett tillkännagivande om *en utvärdering av säkerheten i domstol för målsägande och vittnen* (bet. 2011/12:JuU24 mom. 2, rskr. 234). Hänvisningen gäller året för det regleringsbrev i vilket regeringen gav Domstolsverket i uppdrag att genomföra en sådan utvärdering. Av yttrandet framgår att felet har bekräftats av Justitiedepartementet.

Utrikesutskottets yttrande

I ett protokollsutdrag framhåller utrikesutskottet i fråga om tillkännagivandet om *erkännande av SADR som stat* (bet. 2012/13:UU8 mom. 15, rskr. 76) att det är olyckligt att regeringen inte hör samman riksdagens tillkännagivande om att erkänna den sahariska arabiska demokratiska republiken (Västsahara) som en fri och självständig stat. Till yttrandet har det fogats en avvikande mening (M, FP, C och KD) av vilket bl.a. framgår att regeringen inte ansett att de folkrättsliga förutsättningarna för att erkänna Västsahara som självständig stat har varit uppfyllda. Vidare konstateras i den avvikande meningen att regeringen genom utrikesministerns svar i kammaren på en interpellation (ip. 2012/13:233) har redovisat skälen till varför den inte avser att vidta åtgärder i enlighet med tillkännagivandet.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet konstaterar i sitt yttrande (ytr. 2012/13:SfU7y) att av de fyra ärenden som utskottet uppmärksammade i sitt yttrande till konstitutionsutskottet under förra riksmötet (ytr. 2011/12:SfU7y) kvarstår fortfarande tre som ej slutbehandlade. Vidare understryker socialförsäkringsutskottet återigen vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt.

När det gäller tillkännagivandet om *vissa frågor om aktivitetsersättningen* (bet. 2003/04:SfU1 mom. 34, rskr. 102) noterar utskottet att regeringen anger att den kommer att ta ställning till hur kvarvarande delar av momentet ska behandlas efter att bl.a. 2012 års studiehjälpsutredning presenterat sina förslag. I fråga om tillkännagivandet om *sjuklön* (bet. 2005/06:SfU1 mom. 10, rskr. 90) konstaterar utskottet att regeringen anger att frågan om sjuklönesystemet kommer att behandlas av den parlamentariskt tillsatta kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet, vars arbete ska slutredovisas senast den 31 januari 2015. Socialförsäkringsutskottet förutsätter att regeringen återkommer med förslag i dessa ärenden så snart som möjligt.

I fråga om tillkännagivandet om *misshandlade kvinnor* (bet. 2005/06:SfU8 mom. 12, rskr. 190) noterar utskottet bl.a. att frågan har behandlats i en utredning om kvinnor som utsätts för våld efter att ha beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning, och att utredningens slutbetänkande (SOU 2012:45) för närvarande bereds i Regeringskansliet. Utskottet, som konstaterar att beredningen har pågått under lång tid, understryker att det är mycket angeläget att denna fråga får en lösning så snart som möjligt.

Beträffande tillkännagivandet om *socialförsäkringsförmåner vid graviditet* (bet. 2010/11:SfU1 mom. 4, rskr. 121) framgår av yttrandet att regeringen bl.a. anger att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har granskat hur lagstiftningen om sjukpenning och graviditetspenning tillämpas i samband med graviditet, att ISF lämnade en rapport i november 2011 som bereds i Regeringskansliet, och att regeringen avser att redovisa sina överväganden i en proposition i juni 2013. Socialförsäkringsutskottet markerar tydligt att frågan om Försäkringskassans tillämpning vad gäller graviditetspenning är en mycket angelägen fråga och att ett enhälligt utskott stod bakom tillkännagivandet. Utskottet vill därför understryka att frågan måste lösas och utgår från att regeringen inom kort återkommer med förslag.

Slutligen noterar utskottet i detta sammanhang att tillkännagivandet om *trygghetssystemen utomlands* (bet. 2008/09:SfU11, rskr. 241) inte återfinns i skrivelsen. Regeringen har, såvitt socialförsäkringsutskottet kan se, inte heller tidigare år i sina redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser behandlat den aktuella riksdagsskrivelsen. Utskottet konstaterar dock att den aktuella skrivelsen torde vara att anse som slutbehandlad i och med riksdagsbehandlingen av regeringens proposition om förändringar i studiestödssystemet (prop. 2009/10:141, bet. 2009/10:UbU18, rskr. 2009/10:290).

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet konstaterar i sitt yttrande (ytr. 2012/13:TU3y) att riksdagens beslut inom utskottets beredningsområde avspeglas på ett fullständigt sätt i regeringens redovisning. Utskottet påminner om att det upprepade gånger har betonat att tillkännagivanden bör behandlas med omsorg och

skyndsamhet samt att det är angeläget att regeringen där så är möjligt anger en beräknad tidpunkt för behandlingen av de tillkännagivanden som inte har slutbehandlats. Utskottet noterar att sju av de åtta tillkännagivanden som redovisas som ej slutbehandlade i regeringens redovisning för 2012 saknar angivna sluttidpunkter. Utskottet vill i likhet med tidigare peka på att det inte bör förekomma att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade. Utskottet konstaterar att regeringens redovisning i den aktuella skrivelsen inte har förbättrats i det avseendet.

Trafikutskottet välkomnar att regeringen har slutbehandlat fyra tillkännagivanden under det senaste året, bl.a. trafikutskottets äldsta tillkännagivande som avser *ansvar för lastsäkring* (bet. 1999/2000:TU5 mom. 48, rskr. 166).

Vid behandlingen av förra årets skrivelse (skr. 2011/12:75) konstaterade trafikutskottet att utformningen av regeringens skrivelse genom åren har förbättrats. Utskottet pekade samtidigt på att ytterligare förbättringar av läsbarheten i regeringens skrivelse skulle uppnås om de riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden lyfts fram i redovisningen på ett tydligare sätt, t.ex. i ett särskilt avsnitt. Då regeringens skrivelse inte har förändrats i detta avseende utan i år har en likartad utformning som förra årets skrivelse, vidhåller utskottet denna synpunkt.

Näringsutskottets yttrande

I detta yttrande (yttr. 2012/13:NU5y) anförs att näringsutskottet vid behandlingen av motsvarande skrivelse de två senaste åren påmint om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att hör samma riksdagens tillkännagivanden samt att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsaken till fördröjningen där så är aktuellt. Därtill framhåller näringsutskottet vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat.

När det gäller tillkännagivandet om *en översyn av upphovsrättslagen* (bet. 2006/07:NU13 mom. 2, rskr. 195) anges att näringsutskottet i ett tidigare yttrande till konstitutionsutskottet (yttr. 2010/11:NU3y) uppmärksammat att det då hade passerat fyra år sedan tillkännagivandet utan att den önskade utredningen tillsatts. Två år senare konstaterar näringsutskottet att tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt återigen har senarelagts. Utskottet konstaterar än en gång att regeringens redovisning om orsaken till dröjsmålet saknas.

I fråga om tillkännagivandet om *granskning av effekter* för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin (bet. 2008/09:NU8 mom. 3, rskr. 42) framhåller utskottet att regeringen i tidigare års redogörelser framför allt fokuserat på elcertifikat trots att tillkännagivandet är bredare än så.

Näringsutskottet noterar att de åtgärder som nämns i årets redogörelse visserligen omfattar mer än elcertifikat, men konstaterar att regeringen ännu inte fattat beslut om att genomföra den efterfrågade granskningen, trots att mer än fyra år nu gått sedan tillkännagivandet.

Utskottet välkomnar att regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 2014 i fråga om tillkännagivandena om *Institutet för kvalitetsutveckling* (bet. 2009/10:NU1 mom. 3, rskr. 146 och bet. 2011/12:NU1 mom. 4, rskr. 101).

När det gäller tillkännagivandet om *samordnad information vid företagsstart* (bet. 2010/11:NU8 mom. 1, rskr. 114) välkomnar utskottet det pågående arbetet med att utveckla en gemensam myndighetsportal i linje med tillkännagivandet. Samtidigt konstaterar utskottet att Tillväxtverket, Skatteverket och Bolagsverket i sin delrapportering den 1 april 2013 påtalat att det återstår en del problem som behöver få en lösning innan den efterfrågade portalen kan bli verklighet. Av riksdagens tillkännagivande framgår att det ska *inrättas* en gemensam myndighetsportal för rådgivning samt registrerings- och tillståndsärenden för personer som vill starta företag. Utskottet har tidigare påtalat vikten av att regeringen med omsorg beaktar tillkännagivandena innan de redovisas som slutbehandlade. Näringsutskottet anser därvid att det aktuella tillkännagivandet inte kan betraktas som slutbehandlat mot bakgrund av att regeringen har gett de tre ovannämnda myndigheterna ett uppdrag som ska slutredovisas den 31 mars 2015. Regeringen bör enligt utskottet återkomma i nästa års redogörelse med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av tillkännagivandet.

I fråga om tillkännagivandet om *program för gruv- och mineralindustrin* (bet. 2011/12:NU14 mom. 5, rskr. 145) anför utskottet att riksdagsskrivelsen och tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program kan anses vara slutbehandlad genom regeringens beslut om Sveriges mineralstrategi. Till yttrandet har det fogats en avvikande mening (S, MP och V) där vissa av näringsutskottets ledamöter anser att regeringens mineralstrategi inte motsvarar det aktuella tillkännagivandet.

Tidigare behandling

Våren 2003 förutsatte konstitutionsutskottet att regeringen skulle hör samma riksdagens tillkännagivanden och redovisa sina bedömningar för riksdagen om begärda åtgärder inte vidtogs (bet. 2002/03:KU29). Om regeringen inte avser att vidta en begärd åtgärd i enlighet med ett riksdagsbeslut, måste detta enligt utskottets mening redovisas för riksdagen inom tidsramen, om en sådan har uppställts av riksdagen. Även skälen för att riksdagsbeslutet inte följs bör tas upp i sammanhanget. Om en redovisning inte kan ges i en skrivelse eller proposition till riksdagen borde den enligt utskottets mening lämnas till riksdagen i någon annan form som gör den tillgänglig för samtliga ledamöter.

Våren 2004 underströk utskottet vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång (bet. 2003/04:KU21). Konstitutionsutskottet framhöll också vikten av att det särskilt vid längre tidsåtgång ges fullgod information om orsakerna och att informationen självfallet kan ges också i andra sammanhang än i skrivelse 75.

Våren 2005 förutsatte utskottet att rutinerna i Regeringskansliet skulle ses över som ett led i ansträngningarna att komma till rätta med onödig tidsåtgång (bet. 2004/05:KU24). Utskottet pekade också på vikten av att regeringens information inte är för knapphändig. Informationen borde svara mot de krav som har uppställts genom tillkännagivandena.

Våren 2006 utfördes inom utskottets kansli en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen (bet. 2005/06:KU34). Utskottet redovisade då de synpunkter på regeringens redogörelser av behandlingen av riksdagens skrivelser som utskottet har framfört under årens lopp. Våren 1995 hade konstitutionsutskottet understrukit att utgångspunkten måste vara att de önskemål som tillkännagivandena avser bör tillgodoses (bet. 1994/95:KU30 s. 42). Om det visar sig att det finns omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, måste regeringen dock kunna avstå från att vidta de åtgärder som tillkännagivandet avser. En förutsättning borde då vara att regeringen redovisar sina bedömningar för riksdagen. Utskottet pekade även på att det borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34 s. 19).

Våren 2007 framhöll utskottet att regeringens redogörelse hade blivit mer lättillgänglig och gav en utförligare information om beredningsläget i skilda ärenden, även om det fortfarande fanns utrymme för ytterligare förbättringar (bet. 2006/07:KU17). Särskilt gällde det information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade, i varje fall om tillkännagivandena är mer än ett år gamla. Utskottet underströk behovet av att sedvanliga beredningsåtgärder inte fördröjs i onödan och framhöll vikten av att en riksdagsskrivelse inte redovisas som slutbehandlad utan att samtliga delar av tillkännagivandet har redovisats.

Våren 2008 framhöll utskottet att information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar om när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade förekom i större utsträckning än tidigare i regeringens redogörelse (bet. 2007/08:KU21). Utskottet välkomnade denna utveckling och förutsatte att sådana uppgifter genomgående skulle redovisas i kommande redogörelser. Utskottet betonade även dels att stor tidsåtgång skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen, dels att det är angeläget att en åtgärd som aviseras till en viss tidpunkt verkligen vidtas och inte gång på gång skjuts upp.

Våren 2009 underströk utskottet åter att beredningsåtgärder inte bör fördröjas i onödan (bet. 2008/09:KU21). Detta mot bakgrund av att flera utskott pekade på tidsåtgången när det gäller behandlingen av riksdagsskrivelser. Till följd av att regeringens skrivelse saknade uppgifter om två tillkännagivanden från riksdagen betonade utskottet vikten av att riksdagens tillkännagivanden inte göms undan i regeringens korrespondens med riksdagen, och att regeringen nogsamman behandlar samtliga riksdagsbeslut som har meddelats till regeringen genom riksdagsskrivelser. Utskottet förutsatte även att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade upprepades.

Våren 2010 framhöll utskottet bl.a. att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande, i synnerhet om regeringen samtidigt brister i information till riksdagen om ärendets beredning (bet. 2009/10:KU21). Om det finns omständigheter som hindrar ett genomförande ska regeringen enligt utskottet återkomma till riksdagen och redovisa skälen för sin bedömning. Konstitutionsutskottet konstaterade vidare att flera utskott inte delade regeringens bedömning att vissa riksdagsskrivelser varit slutbehandlade. Utskottet förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävdes för att utskottens synpunkter skulle beaktas. Utskottet uttalade sin avsikt att förstärka sin granskning av redogörelsen.

Våren 2011 konstaterade utskottet att det trots fortsatta förbättringar i regeringens redogörelse fanns utrymme för ytterligare förbättringar i fråga om information om vilka åtgärder som planerades och om bedömningar när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade (bet. 2010/11:KU21). Utskottet framhöll även, med stöd av flera andra utskotts yttranden, dels att det var av stor vikt att regeringen vidtar mått och steg för att undvika onödigt tidsåtgång, dels att konstitutionsutskottet förutsatte att regeringen skulle vidta lämpliga åtgärder med anledning av utskottens synpunkter och bedömningar. På sitt eget område noterade konstitutionsutskottet att det rådde en viss oklarhet gällande ett tillkännagivande om en översyn av handläggningen av ärenden om bortförda barn och förutsatte att regeringen snarast skulle återkomma till riksdagen i enlighet med det aktuella tillkännagivandet. Vidare konstaterade utskottet att regeringens redogörelse saknade ett tillkännagivande och förutsatte att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas.

Våren 2012 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser under flera år har förbättrats och att redogörelsen skulle tjäna på att vara mer utförlig även när det gäller planerade beredningsåtgärder med anledning av tillkännagivanden (bet. 2011/12:KU21). Utskottet noterade vidare att de tre senaste riksmötenas minskande trend vad gäller andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser hade brutits. Detsamma gällde andelen slutbehandlade tillkännagivanden som under de föregående två senaste riksmötena hade ökat väsentligt, men som då hade minskat till strax under de nivåer som gällde vid början av förra mandatperioden. Utskottet anförde att det var olyckligt att den tidigare gynnsamma

utvecklingen hade brutits, i synnerhet som det totala antalet redovisade riksdagsskrivelser var lägre än tidigare år. Mot bakgrund av flera utskotts påpekanden konstaterade konstitutionsutskottet att vissa beredningsåtgärder i ett begränsat antal tillkännagivanden hade fördröjts. Konstitutionsutskottet delade de övriga utskottens bedömningar och förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävdes för att utskottens synpunkter skulle beaktas. På sitt eget område konstaterade konstitutionsutskottet i fråga om ett ej slutbehandlat tillkännagivande om upphovsrätten och offentlighetsprincipen att mer än tolv år hade gått sedan riksdagens tillkännagivande och att nya beredningsåtgärder saknades sedan 2006. Utskottet föreslog därför att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den under 2012 skulle återkomma med förslag till riksdagen. Slutligen framhöll utskottet att den konstitutionella praxis som vuxit fram bl.a. innebar att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande. Om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål bör den vidare underrätta riksdagen om detta inom den tidsgräns – när sådan anges – som angetts i tillkännagivandet, och då bör även skälen till att regeringen inte har tillgodosett tillkännagivandet redovisas. Konstitutionsutskottet erinrade om sina tidigare uttalanden om vikten av att beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs eftersom stor tidsåtgång skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen. Mot denna bakgrund föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att beredningsåtgärder med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen bör påbörjas så snart som möjligt.

Övrigt

Regelrådets verksamhet

Den 15 maj 2008 inrättade regeringen Regelrådet, ett rådgivande organ för regeringen och förvaltningsmyndigheter under regeringen, som ska bistå regeringen och myndigheterna i arbetet med regelförenklingar för företagen (dir. 2008:57 och 2008:142). Den 23 september 2010 beslutade regeringen att rådets uppdrag skulle förlängas t.o.m. den 31 december 2014 (dir. 2010:96). Regelrådet ska granska utformningen av förslag till nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Rådet ska ta ställning till om regelgivarna har genomfört de konsekvensutredningar som föreskrivs och bedöma om nya och ändrade regler utformas så att de uppnår sitt syfte på ett enkelt sätt och till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företagen. Rådet ska även bedöma konsekvensutredningarnas kvalitet, följa utvecklingen inom regelförenklingsområdet och lämna information och råd som kan främja en kostnadsmedveten och effektiv reglering. Myndigheterna ska lämna sina förslag till föreskrifter med tillhörande konsekvensutredningar till rådet i enlighet med förordningen (2011:118) om

myndigheternas inhämtande av yttrande från Regelrådet. Enligt tilläggsdirektiv (dir. 2011:71) beslutade regeringen den 25 augusti 2011 att rådet i större utsträckning än tidigare bl.a. i sina yttranden ska lämna en tydlig vägledning till regelgivaren om hur konsekvensutredningarna bör kompletteras och i sin rådgivande roll prioritera stödet till kommittéerna i deras arbete med att upprätta konsekvensutredningar. Regelrådets fjärde årsrapport som avser rådets verksamhet under 2012 redovisas nedan, liksom Statskontorets uppdrag att utvärdera Regelrådets verksamhet och Riksrevisionens rapport om regelförenkling för företag.

Regelrådets årsrapport

Av Regelrådets fjärde årsrapport framgår att rådet under 2012 tog emot 458 remisser och en EU-konsekvensutredning. I ca 32 procent av remisserna (dvs. 145 fall) ledde remissen till ett formellt yttrande från Regelrådet, och övriga remisser resulterade i kanslisvar (motsvarande siffra för 2011 var ca 38 procent, dvs. 174 av 461 remisser). Under 2012 var andelen tillstyrkta förslag 74 procent (jämfört med 73 procent under 2011). Andelen konsekvensutredningar under 2012 som bedömts som godtagbara var 42 procent (exakt samma andel som under 2011).

I rapporten framhålls att det är ett stort problem att kvaliteten på konsekvensutredningar är så låg, och att ett ökat engagemang från regelgivarnas sida krävs för att öka andelen godtagbara konsekvensutredningar. Under året har Regelrådet på sin webbplats lanserat en exempelsamling över bra konsekvensutredningar. Vidare har Regelrådet och Näringslivets Regelnämnd genomfört ett gemensamt projekt om s.k. gold-plating¹ som har mynnat ut i en rapport.

Regelrådet har även redovisat två projekt om gränsvärden, dels angående gränsvärden för när en konsekvensutredning över huvudtaget ska upprättas, dels för när en fullständig konsekvensutredning ska upprättas. I rapporten framhålls vidare att Regelrådets stöd- och utbildningsinsatser ökade under 2012. Ökningen tillskrivs att rådet varit mer aktivt i frågan och att regelgivarna har efterfrågat fler insatser.

I rapporten framhålls även att det kan tyckas märkligt att Regelrådet tillstyrker så många ärenden trots att de administrativa kostnaderna ofta beskrivs så bristfälligt. Rådet påpekar därför i det sammanhanget att det endast tar ställning till om reglerna är utformade så att de når sitt syfte på ett enkelt sätt och till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företagen. Rådet anger att det ofta är möjligt att se om den enklaste lösningen

¹ Det engelska ordet för att förgylla, "gold-plate", började användas som begrepp på situationer där det nationella genomförandet av unionslagstiftning gick utöver vad en rättsakt krävde, utan att för den skull ge upphov till fördragsbrott. Begreppet analyseras i den här aktuella rapporten från Regelrådet och Näringslivets Regelnämnd (NNR), se s. 9 och 44 i Atthof, K. och Wallgren, M. (2012), Att tydliggöra gold-plating – ett bättre genomförande av EU-lagstiftning, Regelrådet och NNR. I nuläget är det enligt rapporten svårt att sakligt diskutera olika genomförandealternativ och analysera gold-plating eftersom det är ovisst vad som avses med begreppet. Rapportförfattarnas slutsats är därför att en för Sverige allmängiltig och användbar definition av begreppet bör beslutas på regeringsnivå för att få genomslag.

för företag har valts trots att mer utförliga kostnadsberäkningar saknas. För att en konsekvensutredning ska anses som godtagbar och för att det ska vara möjligt att göra uppföljningar av kostnadsutvecklingen över åren krävs dock betydligt mer utförliga beräkningar.

Riksrevisionens rapport om regelförenkling för företag

Riksrevisionen har i sin rapport *Regelförenkling för företag – regeringen är fortfarande långt från målet* (RiR 2012:6) granskat regeringens arbete med att förenkla reglerna för företag under åren 2006–2010. En sammanfattning av granskningen finns i föregående års utskottsbetänkande (bet. 2011/12:KU21 s. 23 f.) Utifrån granskningens iakttagelser och slutsatser rekommenderar Riksrevisionen regeringen att arbeta mer strategiskt genom att utveckla och införa delmål och indikatorer för att följa upp regelförenklingsarbetet mot det övergripande målet, utöver mätningarna av de administrativa kostnaderna. Riksrevisionen såg positivt på att regeringen hade inlett ett sådant arbete. Riksrevisionen rekommenderade även regeringen att tydligt prioritera tunga regelområden och fokusera mer på regelbördan i lagar och förordningar samt att skärpa tillämpningen av konsekvensförordningen och motsvarande regler, så att konsekvensutredningarna uppfyller kraven på att redovisa förslagets effekter för företagen och så att uppföljningen av befintligt regelverk stärks. Slutligen rekommenderade Riksrevisionen regeringen att överväga att bredda Regelrådets mandat så att rådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag, inte enbart företagens administrativa kostnader.

Regeringen redovisade i sin skrivelse (skr. 2012/13:5) sin bedömning av Riksrevisionens granskning. Regeringen konstaterade där att övriga kostnader redan ingår i Regelrådets granskning av konsekvensutredningen samt att det är ett stort problem att det saknas bra metoder för att beräkna andra kostnader. Regeringen angav därför att man hade för avsikt att ta fram metoder för att beräkna sådana kostnader, vilket förväntades höja kvaliteten på konsekvensutredningarna. Vidare anförde regeringen att rådet hade inrättats som ett rådgivande organ och att tanken med rådet inte hade varit att införa ett organ som kontrollerar regelgivaren. Regeringen ansåg att rådets kunskap inte hade kommit regelgivarna till del i tillräckligt stor utsträckning, vilket också avspeglats i konsekvensutredningarnas bristande kvalitet.

Näringsutskottet har under våren 2013 behandlat nämnda skrivelse, en följdmotion och andra motionsyrkanden som berör regelförenklingsarbetet (bet. 2012/13:NU8). I motioner föreslogs t.ex. att Regelrådets verksamhet skulle permanentas, och i andra motioner förordades ytterligare insatser på regelförenklingsområdet. Vad gäller Regelrådet ansåg näringsutskottet att regeringens ställningstagande till de alternativ för rådets framtida organisation som Statskontoret tagit fram inom ramen för sin utvärdering (se nedan) borde avvaktas. Vad gäller regelförenklingsarbetet stödde näringsutskottet den fortsatta inriktningen som regeringen redovisat i sin skrivelse.

Med hänvisning till detta avstyrkte utskottet samtliga motioner i de aktuella delarna och föreslog att riksdagen skulle lägga regeringens skrivelse till handlingarna. Riksdagen beslutade den 7 mars 2013 i enlighet med näringsutskottets förslag (rskr. 2012/13:169).

Statskontorets uppdrag att utvärdera Regelrådets verksamhet

Regeringen beslutade den 29 mars 2012 att ge Statskontoret i uppdrag att utvärdera Regelrådets verksamhet. Uppdraget innebar först och främst att skapa förutsättningar för en mer ändamålsenlig och kostnadseffektiv regelgivning. I uppdraget ingick även att utvärdera rollfördelningen mellan Tillväxtverket, Ekonomistyrningsverket och Regelrådet i syfte att optimera och effektivisera arbetsprocesserna för konsekvensutredningar.

Statskontorets övergripande bedömning i dess slutrapport (2012:27) är att Regelrådets granskning av regelförslag och konsekvensutredningar fungerar bra utifrån den inriktning som verksamheten har i dag. Statskontorets analys pekar även på ett antal förändringar som skulle kunna bidra till att förbättra konsekvensutredningarnas kvalitet, bl.a. anser Statskontoret att Regelrådets granskning skulle bli tydligare om den begränsas till att enbart avse konsekvensutredningar. Vidare framhåller Statskontoret att granskningen har för smalt fokus och den bör breddas till att omfatta fler slags kostnader för företag än de administrativa. Dessutom anser Statskontoret att rådet bör utveckla sina yttranden genom att utförligare motivera sina ställningstaganden och bedömningar.

Vidare konstaterar Statskontoret att myndigheternas regelgivning är av mycket olika karaktär och att rådets granskning därtill har olika betydelse beroende på om remittenten är en myndighet eller en kommitté. Eftersom kommittéerna normalt har upplösts när yttrandet lämnas, och det därmed inte finns förutsättningar för lärprocesser på samma sätt som i en myndighet, menar Statskontoret att Regelrådet bör överväga att införa en särskild process för granskningen av kommittébetänkanden. Statskontoret framhåller att det mest verkningsfulla sättet att höja kvaliteten på konsekvensutredningar i kommittébetänkanden är att bistå kommittéerna i deras konkreta arbete. Slutligen anser Statskontoret att det inte finns några avgörande oklarheter i rollfördelningen mellan Regelrådet, Ekonomistyrningsverket och Tillväxtverket även om den skulle bli tydligare om en av aktörerna gavs en samordnande roll.

EU-kommissionens arbetsprogram

Av kommissionens arbetsprogram (KOM(2012) 629) som innehåller kommissionens prioriteringar för år 2013 och första delen av 2014, framgår att den avser att dels lägga fram 18 initiativ som i första hand syftar till att minska regelbördan genom förenklingar, dels dra tillbaka ett antal föräldrade och nedprioriterade förslag till bl.a. direktiv och förordningar.

Av kommissionens arbetsprogram för 2012 (KOM(2011) 777) framgick att konsekvensbedömningar har blivit standard i kommissionens arbete och att minimitiden för remisser förlängs från åtta till tolv veckor fr.o.m. år 2012. Kommissionen kommer särskilt att utreda hur EU-bestämmelserna påverkar småföretagen och vid behov föreslå undantag eller skraddarsydda lösningar för mikroföretag. Vidare ska även de första resultaten av kontrollerna av bestämmelsernas ändamålsenlighet redovisas.

Vad gäller frågan om regelförenkling inom ramen för unionssamarbetet kan i sammanhanget påpekas att konstitutionsutskottet i sin granskning av arbetet med regelkvalitet och regelförenkling under hösten 2005 bl.a. konstaterade att det samarbete mellan många länder som EU innebär har medfört vissa svårigheter att upprätthålla kraven på enkelhet och klarhet i de svenska reglerna (bet. 2005/06:KU10 s. 48). Utskottet konstaterade även att det finns en risk att genomförandet av EG-rättsliga regler leder till en mer omfattande reglering i Sverige än nödvändigt. Utskottet framhöll då att det inom EU emellertid bedrivs ett betydelsefullt arbete i syfte att förenkla gällande regler och lagstiftning. Utskottet betonade det angelägna i att den svenska hållningen i unionssamarbetet innebär att kraven på enkelhet och klarhet hävdas med kraft.

Förstärkt granskning av regeringens redogörelse

Vid 2010 års behandling av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2009/10:75) framhöll konstitutionsutskottet att regeringens rapportering om huruvida riksdagsskrivelser är slutbehandlade eller inte och om de beredningsåtgärder som genomförts eller planeras har stor betydelse för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen har genomfört de beslut som riksdagen fattat (bet. 2009/10: KU21, s. 23). Utskottet uttalade då mot denna bakgrund sin avsikt att framdeles förstärka sin granskning av redogörelsen.

Av tidigare uppföljnings- och utvärderingsprojekt som utskottet har genomfört framgår att riksdagens tillkännagivanden är av särskilt intresse (bet. 2005/06:KU34). Även regeringen har under lång tid framhållit att regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen tilldrar sig ett särskilt intresse vid utvärderingen och uppföljningen av riksdagens beslut (skr. 2012/13:75 s. 3 f.). Mot bakgrund av det ovannämnda redogör utskottet i det följande för sin förstärkta granskning av innehållet i regeringens redogörelse i den aktuella skrivelsen (skr. 2012/13:75) och tidigare skrivelser. Granskningen fokuserar särskilt på regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden.

Tidigare granskning av riksdagens tillkännagivanden

Ordningen med tillkännagivanden var föremål för ett omfattande uppföljnings- och utvärderingsarbete av konstitutionsutskottet under våren 2006. Arbetet redovisades i en promemoria (bet. 2005/06:KU34 bil. 7) som sammanfattas i det följande.

I promemorian görs en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen i tre tidsperioder sedan regeringsformen trädde i kraft (1975–1979/80, 1988/89–1992/93 och 2000/01–2004/05). En märkbar nedgång i antalet tillkännagivanden kan noteras under denna tid, från ca 1 300 under perioden 1975–1979/80 till färre än 400 under perioden 2000/01–2004/05. Som tänkbara bidragande orsaker till denna nedgång anges dels att de socialdemokratiska regeringsförslagen under den senare delen av den studerade perioden förbereddes i samråd med samarbetspartierna Vänsterpartiet och Miljöpartiet, dels att den reformerade budgetprocessen inneburit att riksdagen genom ett enda beslut fastställer utgiftsramar och utgiftstak, vilket enligt utvärderingen förefaller ha minskat oppositionspartiernas möjligheter att söka majoriteter för sina förslag. Vidare diskuteras i promemorian om det har skett en attitydförändring bland riksdagsledamöterna.

Trots det minskade antalet tillkännagivanden under senare år konstaterade konstitutionsutskottet att tillkännagivandena inte åtgärdas snabbare av regeringen än tidigare. Tvärtom tycks de genomsnittliga handläggningstiderna ha förlängts. Samtidigt har andelen propositioner som åberopats som åtgärd med anledning av tillkännagivanden tydligt ökat. Detta skulle enligt utskottet möjligen kunna tyda på att tillkännagivandena under senare år har varit av en annan och mer krävande karaktär än tidigare.

Av promemorian framgår vidare att regeringens redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser har förbättrats avsevärt med åren. Under den första tidsperioden (1975–1979/80) var redovisningarna i allmänhet mycket knapphändiga. Successivt och i takt med att riksdagens utskott tagit upp behovet av förbättringar i skilda avseenden har redovisningarna blivit mer lättillgängliga och även utförligare. Av promemorian framgår även att det av redogörelserna dock inte alltid går att direkt utläsa om tillkännagivandena följs delvis eller helt. I stor utsträckning hänvisar regeringen till att frågan behandlas i propositioner, utan att ange om tillkännagivandet därmed tillgodoses eller inte. För det stora flertalet tillkännagivanden förefaller emellertid regeringen ha följt riksdagens tillkännagivanden även om det många gånger har dragit ut på tiden. Det är dock inte ovanligt att det direkt av redogörelsen framgår att regeringen inte avser att följa ett tillkännagivande.

Grundlagsutredningens betänkande

Bla. mot bakgrund av att riksdagens möjlighet att besluta om tillkännagivanden inte kommer till uttryck i regeringsformen (där begreppet tillkännagivanden inte nämns) samt att denna möjlighet utgör en viktig funktion för riksdagen diskuterade Grundlagsutredningen (SOU 2008:125) behovet av

att i någon form reglera användningen av tillkännagivanden. Utredningens bedömning var att riksdagens möjlighet att besluta om tillkännagivanden till regeringen inte borde regleras i regeringsformen (s. 304 f.). Utredningen konstaterade att det inte finns någon konstitutionell skyldighet för regeringen att följa ett tillkännagivande från riksdagen, men att riksdagen har möjlighet att utnyttja sin normgivningsmakt eller finansmakt för att åstadkomma det resultat som tillkännagivandet syftar till, om regeringen inte följer ett tillkännagivande. Ytterst har även riksdagen möjlighet att avge en misstroendeförklaring mot regeringen.

Utredningen påpekade även att den konstitutionella praxis som vuxit fram innebär att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande, men om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål, bör den underätta riksdagen om detta inom den tidsgräns som angetts i tillkännagivandet. Även skälen till varför regeringen inte tillgodosett tillkännagivandet bör redovisas. Vidare konstaterade utredningen att ordningen i allt väsentligt fungerade väl och att det dessutom inte kunde uteslutas att praxis kunde komma att utvecklas ytterligare, något som skulle kunna försvåras med en reglering i grundlag.

Översyn av riksdagsordningen

Riksdagsstyrelsen beslutade den 26 september 2012 att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppdrag att genomföra en översyn av riksdagsordningen. Kommittén ska bl.a. analysera den konstitutionella betydelsen av riksdagens tillkännagivanden. Arbetet ska vara klart i september 2013.

Behandling av riksdagsskrivelserna under perioden 1991/92–2012/13

Nedan redogörs det i tabell 2 för antalet riksdagsskrivelser och andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser i regeringens redogörelse under perioden 1991/92–2012/13. Av tabellen framgår att andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser som redovisas i de fem senaste skrivelserna har pendlat mellan 22,8 procent och 37,0 procent, och att andelen som redovisas i årets skrivelse på 29,5 procent är en noterbar nedgång i jämförelse med föregående års skrivelse. Sett i ett längre perspektiv är en andel på 35 procent snarast att betrakta som normen och andelar under 30 procent eller över 40 procent som avvikande.

Vidare kan noteras att antalet riksdagsskrivelser redovisade i regeringens årliga skrivelser har minskat något sedan 1990-talets inledning, för att sedan riksmötet 2000/01 stabilisera sig kring strax över 400 stycken. De två undantagen till det ovannämnda är antalet riksdagsskrivelser som redovisades i skrivelserna 2007/08:75 respektive 2011/12:75 (vilka redogör för de riksdagsskrivelser som huvudsakligen beslutades under riksmötena 2006/07 respektive 2010/11, se nedan) där antalet skrivelser uppgick till 391 respektive 349 stycken. Tidigare har nämnts att en tänkbar förklaring till denna variation är att en ny regering tillträdde under hösten med stöd

av en riksdagsmajoritet (bet. 2011/12:KU21 s. 29). En annan delvis sammanhörande förklaring torde kunna vara att aktiviteten i riksdagen (och eventuellt i regeringen, se nedan) är lägre under en mandatperiods första riksmöte. En sådan hypotes finner visst stöd i antalet propositioner och skrivelser som överlämnas till riksdagen, vilka följer samma trend. Riksdagsskrivelser följer på riksdagsbeslut som kräver verkställighet, t.ex. utfärdande av lagar eller beslut om regleringsbrev, vilka normalt har sin grund i förslag från regeringen. Enligt det offentliga riksdagstrycket överlämnades endast 133 respektive 168 propositioner och skrivelser under riksmötena 2006/07 respektive 2010/11. Detta kan jämföras med t.ex. riksmötena 2008/09 och 2009/10 under vilka regeringen överlämnade 232 respektive 248 propositioner och skrivelser.

Tabell 2 Antal redovisade samt andel ej slutbehandlade riksdagsskrivelser (rskr.) i regeringens redogörelser 1991/92–2012/13

Regeringens redogörelse	Redovisade rskr. (<i>antal</i>)	Ej slutbehandlade rskr. (<i>antal</i>)	Ej slutbehandlade rskr. (<i>andel i %</i>)
Skr. 1991/92:15	565	185	32,7
Skr. 1992/93:15	523	181	34,6
Skr. 1993/94:15	602	136	26,9
Skr. 1994/95:15	606	183	30,2
Skr. 1995/96:15	601	155	25,8
Skr. 1996/97:15	431	155	36,0
Skr. 1997/98:75	544	125	23,0
Skr. 1998/99:75	396	136	34,3
Skr. 1999/2000:75	381	144	37,8
Skr. 2000/01:75	403	148	36,7
Skr. 2001/02:75	412	166	40,3
Skr. 2002/03:75	428	174	40,7
Skr. 2003/04:75	423	155	36,6
Skr. 2004/05:75	428	155	36,2
Skr. 2005/06:75	425	153	36,0
Skr. 2006/07:75	457	173	37,9
Skr. 2007/08:75	391	153	39,1
Skr. 2008/09:75	413	143	34,6
Skr. 2009/10:75	432	115	26,6
Skr. 2010/11:75	430	98	22,8
Skr. 2011/12:75	349	129	37,0
Skr. 2012/13:75	404	119	29,5

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av de skrivelser som nämns i tabellen.

Under alla omständigheter påverkar aktiviteten i riksdagen i hög grad antalet riksdagsskrivelser som överlämnas till regeringen. Årets redovisning innebär att andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser åter hamnar strax under 30 procent samtidigt som antalet redovisade riksdagsskrivelser åter når upp till tidigare normala nivåer. Variationen under de senaste fem riks-

mötena vad gäller andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser är för stor för att kunna betraktas som en klar och obruten trend. I sammanhanget kan dock nämnas att av de sex tillfällen under de senaste 20 åren då andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser som redovisats i regeringens redogörelser har hamnat under 30 procent, har tre av dessa tillfällen, dvs. hälften, skett de sista fyra åren. I den mån det finns en tendens utmärks den således av en minskning av andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser.

Riksdagens tillkännagivanden 1995/96–2012/13

Vid utvärderingen och uppföljningen av riksdagens beslut är regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen av särskilt intresse. Mot bakgrund av detta samt konstitutionsutskottets uttalande ambition (bet. 2009/10:KU21 s. 23) att förstärka granskningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har konstitutionsutskottet granskat och analyserat regeringens behandling av riksdagsskrivelser som innehåller riksdagens tillkännagivanden.

Utskottets granskning av regeringens redogörelser som lämnats under riksmötena 1995/96–2012/13 (se tabell 3 nedan) visar att antalet tillkännagivanden som slutbehandlats i viss utsträckning har minskat över den undersökta perioden (även om viss variation finns) fram till 2011/12 års redogörelse. Av förevarande års redogörelse framgår dock att andelen slutbehandlade tillkännagivanden ökade noterbart, från 17 procent till 35,4 procent. Även om det totala antalet tillkännagivanden fortsätter att öka är antalet fortfarande lägre än antalet tillkännagivanden vid början av förra mandatperioden. Därtill har den genomsnittliga tidsåtgången fortsatt att minska jämfört med föregående års redogörelse.

Mot bakgrund av att genomgången nu sträcker sig längre tillbaka i tiden (jämfört med förra årets förstärkta granskning som enbart omfattade regeringens redogörelser tillbaka till 2004 års skrivelse) är det möjligt att göra jämförande iakttagelser. I sammanhanget kan man peka på att andelen slutbehandlade tillkännagivanden i ett längre perspektiv nu åter (med undantag för den redovisning som gavs i förra årets skrivelse) tycks vara uppe i nivåerna strax innan och vid sekelskiftet. Andelen ej slutbehandlade tillkännagivanden har således minskat i år. Även om de senaste tre årens skrivelser har innehållit väsentligt färre tillkännagivanden än skrivelserna vid den här granskade periodens början är antalet redovisade tillkännagivanden i år den högsta på fem år. Ytterligare en positiv trend är att såväl genomsnittet som medianen för slutbehandlade tillkännagivanden fortsätter att sjunka.

Under slutet av förra mandatperioden och början av den innevarande mandatperioden slutbehandlades äldre tillkännagivanden i högre utsträckning än tidigare, vilket framgår av 2010 och 2011 års skrivelser. Flera av dessa äldre tillkännagivanden som slutbehandlades då var kopplade till frågeställningar som kan anses vara av mer krävande karaktär, t.ex. konstitutionella frågor. Dessa tillkännagivanden slutbehandlades genom Grundlags-

utredningens (SOU 2008:125) samt Yttrandefrihetskommitténs (SOU 2009:14) överväganden eller regeringens förslag till riksdagsbeslut (prop. 2009/10:80 och 2009/10:81).

Tabell 3 Antal och andel slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 1995/96–2012/13.

Regeringens redogörelse	Antal slutbehandlade tkg (<i>totalt ant. tkg</i>)	Andel† slutbehandlade tkg	Genomsnittlig tidsåtgång* i dagar (<i>median</i>)
Skr. 1995/96:15	157 (324)	48,5	403 (207)
Skr. 1996/97:15	86 (238)	36,1	467 (304)
Skr. 1997/98:75 ^a	165 (283) ^a	58,3 ^a	543 (359)
Skr. 1998/99:75	63 (187)	33,7	501 (234)
Skr. 1999/2000:75	72 (209)	34,4	821 (393)
Skr. 2000/01:75	78 (219)	35,6	824 (491)
Skr. 2001/02:75	66 (228)	28,9	707 (502)
Skr. 2002/03:75	73 (250)	29,2	805 (410)
Skr. 2003/04:75	80 (237)	33,8	762 (511)
Skr. 2004/05:75	65 (210)	31,0	1 011 (761)
Skr. 2005/06:75	49 (196)	25,0	1 045 (1 008)
Skr. 2006/07:75	60 (239)	25,1	1 075 (560)
Skr. 2007/08:75	43 (184)	23,4	1 059 (705)
Skr. 2008/09:75	33 (144)	22,9	1 271 (1 041)
Skr. 2009/10:75	45 (120)	37,5	1 775 (1 696)
Skr. 2010/11:75	34 (100)	34,0	2 073 (1 766)
Skr. 2011/12:75	21 (125)	16,8	1 186 (449)
Skr. 2012/13:75	56 (155)	36,1	828 (426)

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av de skrivelser som nämns i tabellen. I de fall brister i skrivelsernas redogörelse har upptäckts (se rubrikerna *Iakttagelser om saknade tillkännagivanden* och *Övriga iakttagelser* nedan samt tidigare iakttagelser i bet. 2010/11:KU21 s. 28) har dessa rättats till i tabellen. †: Andelen uttrycks i procent.

^a: Omfattning av regeringens redogörelse under riksmötet 1997/98 – övergångsvis 18 månader – förklarar avvikelser i antal och andel tkg. Omfattningen bestämdes i samråd med konstitutionsutskottets kansli för att bättre stämma överens med de granskningsrutiner konstitutionsutskottet då hade börjat tillämpa.

*: Här anges både medelvärde och medianvärde (det sistnämnda inom parentes och kursiverat). Extrema värden som har stor inverkan på medelvärdet påverkar inte medianvärdet i samma utsträckning. Medianvärdet kompletterar därför den information som ges av medelvärdet när det gäller den genomsnittliga beredningstiden för de slutbehandlade tillkännagivandena. Beräkningarna av genomsnittlig tidsåtgång är utförda i Excel och grundar sig på programmets antagande om månader med 30 dagar (dvs. att ett kalenderår har 360 dagar).

Andra äldre tillkännagivanden som redovisades som slutbehandlade i 2010 och 2011 års skrivelser rörde utbildnings- samt bygg- och planfrågor. Dessa slutbehandlades genom regeringens propositioner i omfattande lagärenden på dessa områden, t.ex. förslag till en ny skollag (prop. 2009/10:165) och en ny plan- och bygglag (prop. 2009/10:170).

Med undantag för de tre skrivelser som regeringen lämnade 2009–2011 (även 2012 års skrivelse utgör ett fjärde gränsfall) ligger den genomsnittliga tiden för slutbehandlingen av tillkännagivanden som redovisas i skrivelserna i tabellen ovan inom ramen för konstitutionsutskottets tidigare uttalande om att det borde höra till undantaget att tillkännagivanden inte

kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34 s. 19). Dock framgår av tabell 3 ovan att den genomsnittliga tiden för slutredovisning av ett tillkännagivande har gått från ca ett och halvt år under perioden 1995–1999 och strax över två år under perioden 1999–2004 till ca tre år under perioden 2004–2008. Även om den genomsnittliga tidsåtgången har minskat de två senaste åren tyder detta på en långsiktig trend över den undersökta perioden vad gäller ökade genomsnittliga handläggningstider i slutbehandlingen av tillkännagivanden. Detta bekräftar också de slutsatser som drogs i konstitutionsutskottets omfattande uppföljnings- och utvärderingsarbete av riksdagens tillkännagivanden under våren 2006 (bet. 2005/06:KU34 bil. 7).

Utskottets granskning av regeringens redogörelser har även innefattat en kvantitativ mätning av de åtgärder genom vilka regeringen slutbehandlar riksdagens tillkännagivanden. Resultatet av granskningen i denna del redovisas i tabell 4 nedan. Tabellen redogör för andelen åtgärder från regeringen m.fl. som medfört att regeringen har redovisat riksdagsskrivelserna med tillkännagivanden som slutbehandlade. Granskningen innebär att endast den senast vidtagna åtgärden, som därmed innebär en slutbehandling, registreras som orsaken till slutbehandlingen. I många fall har flera åtgärder genomförts i syfte att slutbehandla ett tillkännagivande (t.ex. har flertalet av de propositioner som regeringen åberopar som skäl till en slutbehandling föregåtts av någon utredningsåtgärd, dvs. SOU eller Ds).

De kategorier som redovisas ovan i tabellen är propositioner (Prop.), skrivelser (Skr.), genomförda utredningar (SOU/Ds), utredningsdirektiv (Dir.), regeringsbeslut om förordning eller ändring av förordning (För.), regeringsuppdrag till myndigheter inklusive ändring av regleringsbrev (Uppd.), övriga regeringsbeslut (Övr. reg.bes.) samt övriga åtgärder (Övr.). Övriga regeringsbeslut innebär t.ex. regeringsbeslut om avtal med intresseorganisationer eller förordnande av styrelseledamöter. Övriga åtgärder kan vara t.ex. myndighetsåtgärder och myndighetsbeslut (bl.a. utfärdande av allmänna råd eller föreskrifter), domstolsavgöranden och åtgärder från andra aktörer (riksdagsutskott eller EU-institutioner). I denna sistnämnda kategori ryms även fall när regeringen lagt skrivelsen till handlingarna. I kategorin utredningsdirektiv har även räknats in de tillfällen då regeringen beslutat att överlämna ärendet eller en kopia av riksdagsskrivelsen till en pågående utredning.

Av tabell 4 nedan framgår att andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner ökar under den undersökta perioden. Två undantag som framträder i tabellen gäller redovisningen i 2008 års och detta års skrivelse, då andelen propositioner som sista åtgärd inför slutbehandling av tillkännagivanden är låg. I 2008 års skrivelse ökar i stället andelen utredningsdirektiv och regeringsuppdrag till myndigheter avsevärt och i årets skrivelse är det främst andelen skrivelser som ökar. Det återstår att se om dessa två avvikelser bryter den annars långsiktiga tendensen att allt fler tillkännagivanden slutbehandlas genom propositioner. En möjlig förklaring

till ovannämnda tendens skulle kunna vara att fler tillkännagivanden ställer krav på att regeringen återkommer med förslag till riksdagen. Propositioner kräver ofta ett omfattande och långvarigt utredningsarbete, vilket även framgår av tabellerna 3 och 4 där såväl andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner som genomsnittstiden för slutbehandlingen minskar i årets och förra årets skrivelser. Således bekräftas här återigen de slutsatser som drogs i konstitutionsutskottets ovannämnda uppföljnings- och utvärderingsarbete våren 2006. Några andra trender än den växande slutbehandlingen genom propositioner står dock inte att finna av underlaget i tabellen nedan.

Tabell 4 Andel av sista åtgärd från regeringen m.fl. som leder till slutbehandling av tillkännagivanden (tkg) 1995/96–2012/13

Regeringens redogörelse	Prop.	Skr.	SOU /Ds	Dir.	För.	Uppd.	Övr. reg.bes.	Övr.
Skr. 1995/96:15	40	4	1	15	13	15	4	7
Skr. 1996/97:15	52	2	0	13	14	1	6	12
Skr. 1997/98:75	44	3	0	12	10	20	3	8
Skr. 1998/99:75	30	6	0	13	6	22	11	11
Skr. 1999/2000:75	43	10	1	13	8	8	6	11
Skr. 2000/01:75	50	4	1	14	10	10	3	8
Skr. 2001/02:75	53	0	0	12	5	11	14	6
Skr. 2002/03:75	41	8	3	8	5	16	7	11
Skr. 2003/04:75	51	8	0	8	4	1	1	28
Skr. 2004/05:75	52	3	0	15	6	6	5	12
Skr. 2005/06:75	55	12	2	12	4	6	2	6
Skr. 2006/07:75	60	3	2	2	17	5	2	10
Skr. 2007/08:75	30	5	0	19	5	26	5	12
Skr. 2008/09:75	67	6	6	3	6	3	3	6
Skr. 2009/10:75	62	11	7	9	0	4	0	7
Skr. 2010/11:75	74	0	3	3	9	6	0	6
Skr. 2011/12:75	57	5	0	14	0	5	0	19
Skr. 2012/13:75	36	16	0	11	7	13	4	14
Totalt*	48	5	1	11	8	11	4	10

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång och analys av de skrivelser som nämns i tabellen.

Not: Andelen i tabellen anges i procent. Ibland summeras inte alla åtgärder till exakt 100 procent för varje skrivelse, på grund av avrundning.

*: Med totalt avses i sammanhanget andelarna för samtliga tillkännagivanden (1 246 stycken) som redovisats som slutbehandlade i de skrivelser som nämns i tabellen.

Även om de ovan redovisade statistiska uppgifterna om regeringens slutbehandling av såväl riksdagsskrivelser som tillkännagivanden möjliggör vissa iakttagelser över tid kan dessa uppgifter inte på ett mer precist sätt beskriva hur väl regeringens åtgärder svarar mot de begärda åtgärderna och mot uppfattningar i riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. För att besvara en sådan frågeställning krävs en mer kvalitativ granskning, i nära samarbete med samtliga fackutskott, av såväl riksdagens skrivelser

och tillkännagivanden som regeringens åtgärder. En sådan granskning torde kräva en omfattande arbetsinsats i likhet med tidigare genomförda uppföljnings- och utvärderingsarbeten (jfr bet. 2005/06:KU34 bil. 7).

Iakttagelser om saknade tillkännagivanden

Inom ramen för utskottets behandling av årets skrivelse har såväl årets som tidigare skrivelser (för riksmötena 1996/97–2011/12) granskats vad gäller eventuella saknade tillkännagivanden i regeringens redogörelser. Vid denna granskning har följande iakttagelser gjorts (utöver de iakttagelser om saknade tillkännagivanden som återfinns i justitie- och socialförsäkringsutskottens yttranden, se ovan). Tillkännagivandet om *tårgas och pepparspray* (bet. 1997/98:JuU18 mom. 10, rskr. 151) saknades i regeringens skrivelse från våren 1999 (skr. 1998/99:75 s. 25) även om det sedermera redovisades från och med 2000 års skrivelse (skr. 1999/2000:75 s. 22). Även i 2000 års skrivelse (skr. 1999/2000:75 s. 34) saknades ett tillkännagivande när den aktuella riksdagsskrivelsen först felaktigt redovisades som slutbehandlad. Tillkännagivandet gällde frågan om *behandlingsinsatser inom kriminalvården* (bet. 1999/2000:JuU1 mom. 37, rskr. 78) och återfanns i regeringens redovisning när den rätteligen slutbehandlades redan i 2001 års skrivelse (skr. 2000/01:75 s. 29). Ytterligare två exempel återfinns i förra årets skrivelse (skr. 2011/12:75 s. 122–123) där såväl tillkännagivandet om *scenkonstpensionerna* som tillkännagivandet om *uppföljning av museibesök* (bet. 2011/12:KrU1 mom. 18 och 20, rskr. 74) saknas. De sistnämnda exemplen får troligen anses bero på ett förbiseende eftersom regeringens redogörelse samtidigt uttryckligen redovisar de två momenten med tillkännagivanden som ej slutbehandlade (men trots detta alltså inte redovisar dessa tillkännagivanden). I 1999 års skrivelse (skr. 1998/99:75 s. 53) saknas tillkännagivandet om *direktutbetalning av bostadsbidrag m.m.* (bet. 1995/96:BoU11 mom. 14, rskr. 229).

Övriga iakttagelser m.m.

Inom ramen för utskottets behandling av årets skrivelse har ytterligare granskning av såväl årets som tidigare skrivelser (för riksmötena 1999/2000–2011/12) genomförts vid konstitutionsutskottets kansli. Vid denna granskning har följande iakttagelser gjorts.

I såväl förra årets som årets skrivelse (skr. 2011/12:75 s. 40 och skr. 2012/13:75 s. 44) saknas en markering (*) om att riksdagens beslut om att det är lämpligt att regeringen återkommer till riksdagen med förslag på *det svenska bidraget efter 2011* till EU:s stridsgrupper (bet. 2010/11:UFöU2 mom. 1, rskr. 100) utgör ett tillkännagivande. Detsamma gäller riksdagens beslut och tillkännagivanden om dels *förbättrad kapitalstruktur i statliga bolag såvitt avser delmoment b* (bet. 2007/08:NU1 mom. 4, rskr. 98) som slutbehandlades i 2009 års skrivelse (skr. 2008/09:75 s. 129), dels *prisreglering* (bet. 2005/06:TU3 mom. 2, rskr. 141) som slutbehandlades i 2007 års skrivelse (skr. 2006/07:75 s. 140). I 2011 års skrivelse saknas såväl

markeringen i form av asterisk som momentets titel vad gäller tillkännagivandet om *individuell visningsersättning och förhandlingsrätt* (bet. 2005/06:KrU10 mom. 4, rskr. 206 som återges i skr. 2010/11:75 på s. 142–143). Samma brist, dvs. avsaknad av såväl markering som momentets titel, återfinns i dels 2009 års skrivelse (skr. 2008/09:75 s. 22) i fråga om tillkännagivandet om *tidsfrist för förordnande av god man* (bet. 2005/06:SfU12 mom. 6, rskr. 166), dels 2008 års skrivelse (skr. 2007/08:75 s. 106) i fråga om tillkännagivandet om *åtgärder till förmån för fiske* (bet. 2005/06:BoU11 mom. 7, rskr. 237), dels 2003 års skrivelse (skr. 2002/03:75 s. 17) i fråga om tillkännagivandet om *psykiatrisk vård i kriminalvårdsanstalterna* (bet. 1990/91:JuU34 mom. 12, rskr. 330) där de ovannämnda tillkännagivandena redovisades som slutbehandlade. I årets skrivelse (skr. 2012/13:75 s. 152) saknas markeringen för tillkännagivandet om *uppföljning av museibesök* (bet. 2011/12:KrU1 mom. 20, rskr. 74). I såväl 2002 som 2003 års skrivelser saknades markering för tillkännagivandena om *informationskrigföring*, om *Försvarsmaktens personalförsörjning* och om *civil och militär samverkan* (bet. 1999/2000:FöU2 mom. 18, 43 och 49, rskr. 168) när dessa tillkännagivanden slutbehandlades (skr. 2001/02:75 s. 48 f. och skr. 2002/03:75 s. 51 f.). I 2006 års skrivelse (skr. 2005/06:75 s. 113) saknas markeringen för tillkännagivandet om *resegarantisystemet* (bet. 2004/05:LU8 mom. 15 [res. 11], rskr. 154–155). I 2001 års skrivelse saknades markering för tillkännagivandena om *samlad redovisning av jaktfrågor* och om *jakt på säl* (bet. 1999/2000:MJU17 mom. 24 och 28, rskr. 253) när dessa tillkännagivanden redovisades för första gången i regeringens redogörelse över behandlingen av riksdagsskrivelserna (skr. 2000/01:75 s. 101). I 2000 års skrivelse (skr. 1999/2000:75) saknades markering för tillkännagivandena om *utvärdering av lagen m.m.* (bet. 1998/99:FöU8 mom. 2, rskr. 225), om *hanteringen av pyrotekniska varor* (bet. 1997/98:NU11, rskr. 211–212) samt om *de kommunala bostadsföretagen* (bet. 1998/99:BoU1 mom. 7, rskr. 59), och i 1999 års skrivelse (skr. 1998/99:75) saknades markering för de två sistnämnda tillkännagivandena. I den sistnämnda skrivelserna saknas även markering för tillkännagivandet om *stöd till idrotten* (bet. 1998/99:KrU1 mom. 10i, rskr. 57). I 1998 års skrivelse (skr. 1997/98:75) saknas markeringen för elva tillkännagivanden, bl.a. om *Försvarsmaktens organisation i Västerås, Uppsala i övrigt, Falun och Gävle* (bet. 1996/97:FöU1 mom. 40, rskr. 109) och om *utvärdering av bostadsbidragen* (bet. 1996/97:BoU1 mom. 15, rskr. 59). I 1996 års skrivelse (skr. 1995/96:15) saknas markeringen för två tillkännagivanden, bl.a. om *kommunal demokrati* (bet. 1993/94:KU40 mom. 14, rskr. 379). Samtliga dessa brister får i sammanhanget betraktas som allvarliga eftersom den ovan redovisade förstärkta granskningen i den del som berör tillkännagivandena grundar sig på uppgifter² om tillkännagivanden som regeringen redovisar i sina redogörelser över behandlingen av riksdagens skrivelser.

² Enligt regeringens redogörelser ska de moment i utskottsbetänkandena som innehåller tillkännagivanden utmärkas i redovisningen med en asterisk (skr. 2012/13:75 s. 3 f.).

I sammanhanget kan även pekas på att det inte alltid är enkelt att avgöra huruvida ett riksdagsbeslut utgör ett tillkännagivande eller ej. Detta är tydligt i exemplet med riksdagens beslut om att godkänna att Sverige som ramansvarig nation får leda en nordisk stridsgrupp tidigast under 2015 (bet. 2011/12:FöU1 mom. 5, rskr. 92). I riksdagsbeslutet anges att riksdagens godkännande fattas ”med de villkor som utskottet närmare anger under avsnittet om EU:s stridsgrupper och under förutsättning att regeringen tar initiativ till en luftförsvarsutredning med de villkor som utskottet anger under avsnittet om en sådan utredning” men orden att riksdagen ”ger till känna” eller ”tillkännager” regeringen inte återfinns i det formella beslutet. Beslutet har både markerats som ett tillkännagivande i årets skrivelse (skr. 2012/13 s. 47) och utan markering i förra årets skrivelse (skr. 2011/12:75 s. 44). Även om det torde ligga nära till hands att betrakta det aktuella riksdagsbeslutet som en sådan beställning eller politisk viljeyttring från riksdagens sida som i stora delar överensstämmer med formen hos ett tillkännagivande så torde beslutet inte kunna betraktas som ett sådant. En anledning är att riksdagsbeslutets utformning inte är fakultativ för regeringen utan har en mer bindande karaktär (se ovan). Ett liknande exempel återfinns i riksdagens beslut om Försvarsmaktens förmåga (bet. 1998/99:FöU1 mom. 7, rskr. 74) där försvarsutskottet föreslog att riksdagen skulle godkänna regeringens förslag till inriktning av Försvarsmaktens förmåga i olika avseenden med den ändring som utskottet förordat beträffande förmågan att stödja samhället vid svåra påfrestningar i fred. Beslutet markerades som ett tillkännagivande i 1999 års skrivelse (skr. 1998/99:75 s. 48 f.). I vissa andra fall förekommer uppgifter (dvs. en markering genom en asterisk) i regeringens redogörelser om att ett visst riksdagsbeslut inneburit ett tillkännagivande till regeringen när så inte är fallet. Fem sådana exempel är tillkännagivandena om *åtgärder till förmån för fiske* (bet. 2011/12:CU5 mom. 1, rskr. 281 som återges i skr. 2012/13:75 på s. 127–128), om *domstolarnas avdelningsindelning*, om *lagen om omhändertagande av berusade personer m.m.* och om *de allmänna advokatbyråerna* (bet. 1998/99:JuU1 mom. 15, 16 och 21, rskr. 80) samt det ovannämnda tillkännagivandet om *EU:s stridsgrupper och luftförsvarsutredning* (bet. 2011/12:FöU1 mom. 5, rskr. 92).

Ett flertal gånger förekommer även uppgifter om att tillkännagivanden har slutbehandlats när så inte skedde. Ett sådant exempel är tillkännagivandet om *enskilda organisationers samarbete med Sida* (bet. 1999/2000:UU2 mom. 75, rskr. 81) som redovisades i 2001 års skrivelse som slutbehandlat (skr. 2000/01:75 s. 41). Tillkännagivandet slutbehandlades först i 2004 års skrivelse (skr. 2003/04:75). Ett annat sådant exempel är tillkännagivandet om *direktutbetalning av bostadsbidrag m.m.* (bet. 1995/96:BoU11 mom. 14, rskr. 229) som till synes slutbehandlades i 1998 års skrivelse (skr. 1997/98:75 s. 65 f.) med en hänvisning till att den dåvarande regeringen hade angett att den inte avsåg att vidta någon åtgärd (tillkännagivandet saknades i den påföljande skrivelsens redovisning, se skr. 1998/99:75 s. 53).

Emellertid redovisades tillkännagivandet igen fr.o.m. 2000 års skrivelse (skr. 1999/2000:75 s. 48), och det slutbehandlades först i 2010 års skrivelse (skr. 2009/10:75 s. 48).

Ibland förekommer att samma tillkännagivande redovisas som slutbehandlade flera gånger. Tillkännagivandena om *kompensation för senarelagd utbetalning av arealersättning* och om *nationell informationsattsning om samerna* (bet. 2000/01:MJU2 mom. 2 och 19, rskr. 86) redovisades som slutbehandlade i både 2001 och 2002 års skrivelser (skr. 2000/01:75 s. 101 f. och skr. 2001/02:75 s. 107).

I vissa situationer är den exakta tidpunkten för slutbehandlingen av ett tillkännagivande inte alltid lätt att fastställa. Ett exempel på detta är tillkännagivandena om *ett miljö- och hälsoinriktat byggande och boende, om återanvändning och återvinning i byggandet* och om *elöverkänslighet m.m.* (bet. 1994/95:BoU18 mom. 1, 2 och 15, rskr. 234) samt om *barnsäkerhet i byggnader* och om *brandvarnare* (bet. 1996/97:BoU12 mom. 15 och 16, rskr. 176) som samtliga lades till handlingarna av regeringen den 16 mars 2000, vilket angavs i 2000 års skrivelse (skr. 1999/2000:75 s. 99–100). I sammanhanget kan dock påpekas att frågorna som tillkännagivandena gällde behandlades i regeringens proposition om vissa byggfrågor m.m. (prop. 1998/99:62 s. 40 f.) och att nämnda proposition överlämnades till riksdagen den 4 mars 1999. Detta framgår såväl av 2000 års skrivelse som av 1999 års skrivelse (skr. 1998/99:75 s. 106–107) även om tillkännagivandena i den sistnämnda skrivelsen då angavs som ej slutbehandlade. Huruvida regeringens ad-acta beslut i mars 2000 eller regeringens överlämnade av ovannämnda proposition ett år tidigare ska ses som den rätta tidpunkten för slutbehandlingen är svår att bedöma. Genomgående har utskottets förstärkta granskning av regeringens skrivelser och regeringens slutbehandling av tillkännagivanden inneburit att den *sista* åtgärden som *redovisas* i regeringens skrivelser har använts som tidpunkt för slutbehandlingen.

I andra sällsynta fall innebär regeringens redovisning att ett tillkännagivande redovisas som två. Detta skede med ett tillkännagivande om *åtgärder mot ekonomisk brottslighet* (bet. 1993/94:LU20 mom. 5, rskr. 228) som första gången den redovisades i 1995 års skrivelse (skr. 1994/95:15 s. 26) var markerad som ett tillkännagivande. I senare skrivelser och i den skrivelse där tillkännagivandet slutbehandlades (skr. 1997/98:75 s. 18 f.) redovisades det som två tillkännagivanden, dels ett som gäller revisorernas uppgifter, dels ett som gäller utredning av den ekonomiska brottsligheten i samband med konkurs samt en mer aktiv roll för konkursförvaltarna. Dessa slutbehandlas genom olika åtgärder (den första genom en proposition och den andra genom en skrivelse, båda lämnade vid olika tidpunkter). I sådana fall har alltid den åtgärd som inträffade sist (och tidpunkten för denna) registrerats som den som inneburit en slutbehandling.

Utskottets ställningstagande

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har under flera år förbättrats och ger, med några enstaka undantag, en fullständig och korrekt bild av riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. I likhet med tidigare år ser konstitutionsutskottet positivt på den långsiktiga utvecklingen och förutsätter att redogörelsens kvalitet, inte minst i fråga om uppgifter om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade, kommer att behållas i kommande redogörelser. Det finns dock alltså enligt utskottets mening utrymme för ytterligare förbättringar. Särskilt gäller det dels bedömningar av när tillkännagivanden kan antas bli slutbehandlade, vilket även efterfrågas av trafikutskottet, dels utförliga redovisningar av orsaker till dröjsmål i beredningsåtgärder och av regeringens slutsatser och genomförda åtgärder vid slutbehandling av tillkännagivanden.

Konstitutionsutskottet noterar att andelen slutbehandlade riksdagsskrivelser i årets skrivelse har ökat. Detsamma gäller andelen slutbehandlade tillkännagivanden, som mer än fördubblats jämfört med regeringens förra skrivelse. Utskottet ser positivt på detta, i synnerhet som det totala antalet redovisade tillkännagivanden i år är det högsta på fem år. Ytterligare en positiv iakttagelse är att den genomsnittliga handläggningstiden för slutbehandling av tillkännagivanden alltså minskar. Den genomsnittliga handläggningstiden för slutbehandling av de tillkännagivanden som redovisas som slutbehandlade i årets skrivelse är strax under två och ett halvt år. Detta ligger inom ramen för konstitutionsutskottets tidigare uttalande om att det bör höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år.

Vad gäller slutbehandlingen av äldre tillkännagivanden noterar utskottet att årets skrivelse innebär att två av de fem tillkännagivanden som är äldre än elva år kvarstår som ej slutbehandlade. Iakttagelsen görs i ljuset av utskottets tidigare uttalande om att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Utskottet noterar att olika beredningsåtgärder i dessa två återstående tillkännagivanden ska vidtas respektive redovisas under innevarande och nästa år. Här bör det enligt utskottet betonas att handläggningstiden för slutbehandlingen av ett enskilt tillkännagivande är avhängig tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som förutsätts för en sådan slutbehandling.

Justitieutskottet uppmärksammar att ett tillkännagivande om stöd till brottsoffer saknas i årets skrivelse. Utskottet pekar bl.a. på att Justitiedepartementet har bekräftat felet och uppgett att det var ett förbiseende. Vidare hänvisar justitieutskottet till konstitutionsutskottets tidigare uttalanden om allvaret i att uppgifter om tillkännagivanden saknas och om att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas i syfte att förhindra att detta skedde. Justitieutskottet delar konstitutionsutskottets uppfattning och förutsätter att Regeringskansliet vidtar de åtgärder som behövs. Socialförsäkringsutskottet noterar att ett tillkännagivande om trygghetssystemen

utomlands från maj 2009 saknas såväl i årets skrivelse som i regeringens tidigare redogörelser. Konstitutionsutskottet finner det anmärkningsvärt att ett tillkännagivande kan gå helt förlorat i regeringens korrespondens med riksdagen. Inom ramen för sin förstärkta granskning har utskottet funnit ytterligare fem tillkännagivanden som vid enstaka tillfällen har saknats i 1999, 2000 och 2012 års skrivelser. Till skillnad från tillkännagivandet om trygghetssystemen utomlands som nämns ovan har dessa saknade tillkännagivanden redovisats i senare skrivelser. Mot bakgrund av det ovannämnda vill konstitutionsutskottet på nytt och med skärpa betona vikten av att regeringens redogörelse för riksdagens tillkännagivanden är fullständig och korrekt. Utskottet förutsätter, mot bakgrund av att utskottet tidigare har uppmärksammat saknade tillkännagivanden, att eventuellt kvarvarande brister i Regeringskansliets rutiner åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade återigen upprepas.

Vad gäller ej slutbehandlade tillkännagivanden bör följande nämnas. När det gäller reklamskattens avskaffande har inte skatteutskottet något i sak att invända mot att så ännu inte skett, men förutsätter liksom tidigare att reklamskatten avskaffas när det finns ett statsfinansiellt utrymme. I fråga om tonnageskatten betonar skatteutskottet att det i riksdagen finns en samstämmig uppfattning om det angelägna i att frågan snart löses. Socialförsäkringsutskottet noterar att tre av de fyra ej slutbehandlade ärenden som utskottet uppmärksammade förra året kvarstår som ej slutbehandlade, t.ex. tillkännagivandena om aktivitetsersättning och om sjuklön. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer med förslag i dessa två ärenden så snart som möjligt. I frågan om tillkännagivandet om misshandlade kvinnor konstaterar socialförsäkringsutskottet att beredningen har pågått under lång tid. Utskottet understryker att det är mycket angeläget att frågan får en lösning så snart som möjligt. I fråga om socialförsäkringsförmåner vid graviditet markerar utskottet att frågan är mycket angelägen och att ett enhälligt utskott stod bakom tillkännagivandet i ämnet. Utskottet framhåller därför att frågan måste lösas och utgår från att regeringen inom kort återkommer med förslag. Därutöver understryker socialförsäkringsutskottet liksom tidigare vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt. Näringsutskottet lyfter fram två frågor om en översyn av upphovsrättslagen respektive om en granskning av effekter för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin. Utskottet konstaterar att sex respektive fyra år har passerat utan att de begärda utredningarna har inletts. I fråga om översynen konstaterar näringsutskottet än en gång att en redovisning om orsaken till dröjsmålet saknas.

Konstitutionsutskottet delar de ovannämnda utskottens bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att utskottens synpunkter ska beaktas. Sammantaget konstaterar utskottet att beredningsåtgärder med anledning av ett antal tillkännagivanden har fördröjts. Utskottet påminner därför om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att

undvika en onödig tidsåtgång när det gäller att hörsamma ett tillkännagivande och att det, om det trots detta skulle dra ut på tiden, är angeläget att regeringen lämnar fullgod information om orsakerna till fördröjningen.

När det gäller tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program delar näringsutskottet regeringens bedömning om att tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat genom regeringens beslut om Sveriges mineralstrategi. Konstitutionsutskottet delar näringsutskottets bedömning.

Vad gäller de tillkännagivanden som regeringen bedömer som slutbehandlade bör följande nämnas. I de fall regeringen bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat är det enligt konstitutionsutskottet viktigt att regeringens slutsatser och genomförda åtgärder för detta redovisas tydligt och utförligt, vilket även näringsutskottet framhållit. I årets skrivelse finns enstaka brister i detta avseende, t.ex. vad gäller tillkännagivandet om erkännandet av Västsahara som stat. Utrikesutskottet anger för sin del att det är olyckligt att regeringen inte hörsammar riksdagens tillkännagivande. Konstitutionsutskottet delar utrikesutskottets bedömning och anser för egen del att regeringens redovisning i vart fall hade tjänat på att hänvisa till utrikesministerns interpellationssvar där regeringens skäl för att lägga den aktuella riksdagsskrivelsen till handlingarna framgår. Näringsutskottet noterar i fråga om samordnad information vid företagsstart dels att det av tillkännagivandet framgick att det skulle *inrättas* en gemensam myndighetsportal för bl.a. rådgivning till personer som vill starta företag, dels att Tillväxtverket, Skatteverket och Bolagsverket påtalat att en del problem behöver lösas innan portalen kan bli verklighet. Utskottet anser därvid att tillkännagivandet inte kan betraktas som slutbehandlat mot bakgrund av regeringens uppdrag till myndigheterna. Regeringen bör enligt näringsutskottet återkomma i nästa års redogörelse med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av tillkännagivandet. Konstitutionsutskottet delar näringsutskottets bedömning och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att näringsutskottets synpunkter ska beaktas.

På sitt eget område noterar konstitutionsutskottet att regeringen i år redovisar tillkännagivandet om sammanslagningar av myndigheter som slutbehandlat. Utskottet noterar att tillkännagivandet efterfrågade en redovisning av *effekter* av enmyndighetsreformer vid tre myndigheter vad avser rättstillämpningens enhetlighet. Utskottet konstaterar att redovisningen som lämnats dels skiftar i omfång för var och en av myndigheterna, dels främst är inriktad på vilka *åtgärder* som genomförts för att uppnå de efterfrågade effekterna. Vid en sammanvägd bedömning anser utskottet att det, mot bakgrund av frågans betydelse, är angeläget att riksdagen får en samlad redovisning av det som har framkommit sedan Riksrevisionens rapport. Tillkännagivandet kan således inte anses som slutbehandlat. Regeringen bör återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av tillkännagivandet i kommande redogörelser.

Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger riksdagsstyrelsens redogörelse till handlingarna.

Redogörelsen

Av riksdagsstyrelsens redogörelse (redog. 2012/13:RS4) framgår att styrelsen sedan 2012 redovisar behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen i en redogörelse till riksdagen. I redogörelsen redovisas sju riksdagsskrivelser, två från riksmötet 2011/12 och fem från riksmötet 2012/13. Samtliga skrivelser redovisas som lagda till handlingarna.

Konstitutionsutskottets iakttagelser

Av årets redogörelse framgår att ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om en *anpassning av riksdagsordningen* (bet. 2010/11:KU14 mom. 7, rskr. 178) tycks ha fallit ur styrelsens aktuella redovisning. Så skedde även i föregående års redogörelse från riksdagsstyrelsen, och utskottet uppmärksammade detta i bet. 2012/13:KU21. Tillkännagivandet gällde en utredning som har tillsatts, presenterats och legat till grund för ett förslag från riksdagsstyrelsen (framst. 2011/12:RS1), men redogörelse för detta saknas alltså.

Även i fallet med slutbehandlingen av ytterligare en riksdagsskrivelse med ett tillkännagivande om *skilda valdagar och valdagens förläggning* (bet. 2009/10:KU19 mom. 2, rskr. 305) saknas uppgifter i redogörelsen. Vid föregående års behandling av riksdagsstyrelsens första redogörelse gjorde konstitutionsutskottet iakttagelsen att riksdagsstyrelsen då ännu inte hade återkommit med något förslag till riksdagen i frågan, varför den aktuella riksdagsskrivelsen fortfarande fick anses som ej slutbehandlad. I sammanhanget kan konstateras att en promemoria (med titeln Budgetproposition ett valår m.m.) upprättades den 13 september 2012. Promemorian remitterades enligt beslut av riksdagsstyrelsen den 7 november 2012 och remisstiden gick ut den 7 februari 2013. Utskottet har fått information om att avsikten är att promemorian ska beredas vidare inom ramen för den pågående översynen av riksdagsordningen.

Vidare saknas en redovisning av riksdagsstyrelsens beredningsåtgärder och av hur skrivelserna har slutbehandlats vid respektive riksdagsskrivelse. Denna allmänna iakttagelse låter sig göras i ljuset av riksdagsstyrelsens ambition att redovisningen till riksdagen av vidtagna åtgärder ska följa samma form som regeringens redovisning (se avsnittet om tidigare behandling nedan) och utformningen av regeringens redovisning i skrivelse 75 för var och en av riksdagsskrivelserna.

Därutöver kan konstateras att det finns ett fortsatt utrymme för ökad tydlighet i redovisningen från riksdagsstyrelsen till riksdagen om styrelsens behandling av riksdagsskrivelserna. Ett exempel på detta är redogörelsen för behandlingen av ett tillkännagivande om en *utredning* (bet. 2009/10:KU17 mom. 4, rskr. 301–302) med innebörden att styrelsen borde låta utreda vissa frågor om Riksrevisionens granskningsrapporter. I tidigare redogörelser (se bilagan i redog. 2010/11:RS2) innefattas inte den delen av tillkännagivandet i redovisningen. I dagsläget har dessa frågor utretts och även behandlats av riksdagen (framst. 2011/12:RS3, bet. 2012/13:KU5, rskr. 31–32), men någon utförlig redovisning av genomförda beredningsåtgärder och skälen till slutbehandlingen har inte lämnats. Det här aktuella tillkännagivandet torde ha kunnat anses vara slutbehandlat i samband med att den s.k. revisionsgruppen (en särskild arbetsgrupp inom riksdagen som har haft i uppdrag att genomföra den nya besluts- och hanteringsordningen för Riksrevisionens granskningsrapporter) i januari 2011 fick ett tilläggsuppdrag (som sedermera redovisades i två promemorior, se dnr 049-1140-2010/11). Riksdagsskrivelsen som innehöll tillkännagivandet redovisades rätteligen som slutbehandlad i riksdagsstyrelsens redogörelse 2010/11:RS2 (s. 88). Någon redovisning av beredningsåtgärder och skäl till slutbehandlingen lämnades dock inte.

Konstitutionsutskottet har tidigare framfört en positiv uppfattning om riksdagsstyrelsens ambition att redovisningen till riksdagen av vidtagna åtgärder med anledning av riksdagsskrivelser till styrelsen ska följa samma form som regeringens redovisning. Mot bakgrund av denna ambition kan ytterligare en iakttagelse lämnas som gäller redovisningen i riksdagsstyrelsens redogörelse över riksdagsbeslut och tillhörande riksdagsskrivelser som innehåller anslagsbeslut, t.ex. riksdagens budgetbeslut om utgiftsområde 1 Rikets styrelse (bet. 2012/13:KU1 mom. 1, rskr. 87). I årets redogörelse från riksdagsstyrelsen framgår endast lagändringen som följer av riksdagsbeslutet. För att uppnå en uttömmande redovisning av samtliga moment som enligt riksdagsbeslutet kräver verkställighet torde även de anslagsdirektiv som utfärdats av riksdagsstyrelsen i fråga om bl.a. stöd till riksdagens ledamöter och partier m.m. behöva redovisas.

Tidigare behandling

Vid konstitutionsutskottets behandling våren 2012 (bet. 2011/12:KU21) av riksdagsstyrelsens föregående redogörelse noterade utskottet att det var första gången denna redovisningsform användes av riksdagsstyrelsen. Utskottet påpekade då att styrelsens beslut att redovisningen till riksdagen av vidtagna åtgärder ska följa samma form som regeringens redovisning är värdefullt, inte minst eftersom den säkerställer en enhetlig behandling av samtliga riksdagsskrivelser vid ett och samma tillfälle. Utskottet noterade att det fanns ett visst utrymme för ökad tydlighet i redogörelsen, t.ex. när det gäller redovisningen av beredningsåtgärder och hur skrivelser slutbe-

handlats. Vidare påpekades att två ännu ej slutbehandlade tillkännagivanden hade fallit bort från redogörelsen. Med det sagda föreslog utskottet att riksdagen skulle lägga redogörelsen till handlingarna. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2012/13:272).

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att en redovisning av åtgärder med anledning av tillkännagivanden saknas i styrelsens redogörelse. Även om dessa iakttagelser får ses mot bakgrund av att det är andra gången denna redovisningsform används av riksdagsstyrelsen är det enligt utskottet viktigt att styrelsens redovisning är uttömmande och tydlig samt att formen för styrelsens redovisning är densamma som för regeringens redovisning. Således finns det enligt utskottets mening ett fortsatt utrymme för ökad tydlighet i redogörelsen, särskilt när det gäller redovisningen av beredningsåtgärder och hur skrivelser slutbehandlats. Med det sagda föreslår utskottet att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser, punkt 1 – motiveringen (S, MP, V)

av Peter Eriksson (MP), Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Ekström (S), Lena Sommestad (S) och Marianne Berg (V).

Ställningstagande

Vi delar utskottets ställningstagande i alla delar med undantag för sjunde stycket i ställningstagandet som behandlar tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program. I denna del anser vi att det aktuella stycket i ställningstagandet ska ha följande lydelse:

När det gäller tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program noterar konstitutionsutskottet att vissa ledamöter i näringsutskottet bedömt att regeringens mineralstrategi inte svarar upp mot det tillkännagivande som riksdagen beslutade om våren 2012 med innebörden att regeringen bör ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen. Konstitutionsutskottet delar dessa ledamöters bedömning. I riksdagens tillkännagivande noterades det pågående arbetet med mineralstrategin, men enligt näringsutskottets dåvarande uppfattning (bet. 2011/12:NU14) behövdes en mer ambitiös ansats än den som regeringen hade skisserat. Konstitutionsutskottet kan inte se att riksdagens tillkännagivande på något vis har ändrat regeringens ansats i enlighet med det som riksdagen efterfrågade i sitt tillkännagivande. Mot denna bakgrund delar konstitutionsutskottet inte heller regeringens uppfattning som redovisas i årets skrivelse att riksdagsuttalandet om ett mineralpolitiskt program är att betrakta som slutbehandlat. Regeringen bör således återkomma i kommande redogörelser med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av tillkännagivandet.

Med den ovan anförda ändringen i utskottets ställningstagande föreslår vi att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Särskilt yttrande

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser, punkt 1 (M, FP, C, KD)

Per Bill (M), Andreas Norlén (M), Lars Elinderson (M), Karl Sigfrid (M), Karin Granbom Ellison (FP), Per-Ingvar Johnsson (C), Kajsa Lunderquist (M) och Tuve Skånberg (KD) anför:

Vad gäller tillkännagivandet om erkännandet av Västsahara som stat önskar vi påpeka att det enligt grundlagen är regeringen som erkänner stater. I ett regeringsbeslut från den 31 januari 2013 anges att regeringen inte anser att de folkrättsliga förutsättningarna för att erkänna Västsahara som självständig stat är uppfyllda.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelse 2012/13:75

Regeringens skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Redogörelse 2012/13:RS4

Redogörelse 2012/13:RS4 Redogörelse för behandlingen under 2012 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

BILAGA 2

Skatteutskottets yttrande 2012/13:SkU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen samt över eventuella motioner.

Av de riksdagsskrivelser som tas upp i regeringens redogörelse avser 27 riksdagens beslut i ärenden där skatteutskottet har haft beredningsansvaret. I de allra flesta fallen gäller det skrivelser som har samband med lagstiftningsärenden som utskottet har berett under 2012. Sju tillkännagivanden har redovisats som inte slutbehandlade. Detta gäller de frågor som beskrivs här nedan.

Skrivelsen

Avskaffande av reklamskatten

Riksdagens skrivelse den 10 april 2002 med anledning av yrkanden i motioner (S, M, V, KD, C, FP och MP) avser ett tillkännagivande om att en avveckling av reklamskatten borde prioriteras i den kommande budgetberedningen, dock med beaktande av de budgetpolitiska målen (rskr. 2001/02:201, bet. 2001/02:SkU20). Enligt tidigare redogörelser hade frågan prioriterats för budgetåren 2003–2005 utan att det hade bedömts finnas förutsättningar för finansiering av ett avskaffande av reklamskatten med beaktande av de budgetpolitiska målen.

I redogörelsen för 2005 redovisades att regeringen i den närmast föregående budgetberedningen hade funnit det möjligt att finansiera ett första steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten (prop. 2005/06:1 förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 5.6.3) fr.o.m. den 1 januari 2006. Skatten på annonser i allmänna nyhetstidningar sänktes från 4 till 3 procent och reklamskatten i övrigt från 11 till 8 procent. Samtidigt höjdes gränsen för när skatt måste betalas från 12 till 50 miljoner kronor. Skattesänkningen beräknades motsvara drygt 300 miljoner kronor. I redogörelsen

för 2006 hänvisade regeringen till vad den hade framhållit i budgetpropositionen för 2007, nämligen att det är viktigt att den resterande reklamskatten kan avskaffas så snart som möjligt, men att finansiering saknas.

I redogörelsen för 2007 hänvisades till att regeringen i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1 förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 5.7.3) hade aviserat ytterligare ett steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten, vilket också har genomförts (prop. 2007/08:18 Sänkt reklamskatt för vissa periodiska publikationer). Samtliga periodiska publikationer, även gratisutdelade, som inte är annonsblad, katalog eller program har därmed fått samma lägre reklamskatt som gäller för allmänna nyhetstidningar sedan den 1 januari 2006. Lagändringarna tillämpades retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2007.

I redogörelserna för 2008–2011 och 2012 har regeringen hänvisat till att den i budgetpropositionerna för 2009–2012 respektive 2013 angivit att frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten hade prövats i budgetberedningen. Regeringen vidhåller i redogörelserna uppfattningen att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen framhåller dock i den aktuella redogörelsen – liksom tidigare år – att den på grund av det ekonomiska läget har fortsatt att prioritera skatteändringar som på såväl kort som lång sikt stärker sysselsättningen före ytterligare sänkningar av reklamskatten.

Tonnageskatt

Riksdagens skrivelse den 15 mars 2007 med bifall till motion 2006/07:T241 av Jörgen Johansson (C) yrkande 4 avser ett tillkännagivande om att regeringen skulle påskynda beredningen av en tonnageskatt för sjöfartsnäringen och återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning (rskr. 2006/07:115, bet. 2006/07:SkU11 punkt 2).

I skrivelse 2012/13:75 (s. 75) anför regeringen att frågan om införande av tonnageskatt har utretts av Tonnageskatteutredningen (SOU 2006:20, Tonnageskatt). Betänkandet har varit på remiss och därefter beretts vidare. Vid beredningen har det framkommit att både utredningens analys och de förslag som lagts fram på grundval av analysen är bristfälliga. Beslutsunderlaget liksom utredningens förslag bedöms därför inte kunna ligga till grund för lagstiftning. I sin skrivelse 2011/12:75 uttalade regeringen att den ser det som nödvändigt att frågan om tonnageskatt analyseras i ett bredare perspektiv där även övriga stöd för sjöfarten beaktas. Den 24 januari 2013 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågan om tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen (dir. 2013:6). Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 15 november 2014.

Europadiesel

Riksdagens skrivelse den 9 mars 2011 med delvis bifall till motion 2010/11: Sk258 av Lars Beckman och Ann-Britt Åsebol (båda M) avser ett tillkännagivande om att regeringen bör undersöka i vilken utsträckning skatteskillnaden mellan diesel miljöklass 1 och miljöklass 3 (i vilken Europadieseln ingår) kan minskas under mandatperioden (rskr. 2010/11:183, bet. 2010/11: SkU21 punkt 2).

I regeringens skrivelse 2012/13:75 (s. 82) anges att regeringen i 2011 års ekonomiska vårproposition (prop. 2010/11:100) angav sin avsikt att ge berörda myndigheter i uppdrag att utreda i vilken utsträckning skatteskillnaden mellan diesel miljöklass 1 och miljöklass 3 (i vilken Europadiesel ingår) kan minskas under mandatperioden. Den 22 juni 2011 beslutade regeringen att uppdraga åt Trafikverket att belysa skillnaderna i hälso- och miljöpåverkan av att använda diesel av miljöklass 1 respektive miljöklass 3. I uppdraget ingick att utifrån en samhällsekonomisk analys föreslå en lämplig skatteskillnad mellan miljöklass 1 och miljöklass 3 och hur denna skatteskillnad kan förändras över tid fram till 2020. I denna del ingick också att bedöma hur marknadsandelarna för de två dieselkvaliteterna kan komma att ändras på grund av förändrade skatteskillnader. Uppdraget redovisades den 31 oktober 2012. Promemorian remitterades av Finansdepartementet den 8 januari 2013. Remissvaren ska vara Finansdepartementet till handa senast den 15 mars 2013.

F-skatt

Riksdagens skrivelse den 21 mars 2012 med delvis bifall till motion 2011/12: Sk359 av Jennie Nilsson m.fl. (S) avser ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en förutsättningslös utvärdering av de förändringar av näringsbegreppet som genomfördes den 1 januari 2009 i syfte att göra det möjligt för fler att få F-skatt. Utvärderingen bör gälla reformens effekter på skatteuppbörden, arbetsmarknaden, arbetstagarnas ställning och företagandets villkor (rskr. 2011/12:163, bet. 2011/12:17 punkt 2).

I regeringens skrivelse 2012/13:75 (s. 86) anges att regeringen den 14 februari 2013 gav Skatteverket i uppdrag att utvärdera effekterna av den förändring av näringsbegreppet som infördes i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen genom SFS 2008:1316, med verkan från den 1 januari 2009. Utvärderingen ska särskilt avse vilka effekter förändringen har fått på skatteuppbörden och skattefelet. I uppdraget ingår vidare att effekterna på arbetsmarknaden och arbetstagarnas ställning ska belysas. Dessutom ska förändringens inverkan på företagandets villkor analyseras. Till stöd för utvärderingen i dessa delar ska verket begära in och tillvarata den kunskap och de erfarenheter som finns hos Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket.

HUS-avdrag

Riksdagens skrivelse den 28 mars 2012 med bifall till motion 2011/12: Sk216 av Bo Bernhardsson (S) avser ett tillkännagivande om att det finns skäl att ompröva det tidigare ställningstagandet att HUS-avdrag ska medges för arbeten utförda utomlands. Regeringen bör se över och ändra lagstiftningen så att skattereduktion för hushållsarbete, renovering och om- och tillbyggnad, s.k. RUT- och ROT-bidrag, enbart lämnas för arbeten som utförs i Sverige (rskr. 2011/12:170, bet. 2011/12:13 punkt 10).

I regeringens skrivelse 2012/13:75 (s. 86) anges att riksdagen har tillkännaggett som sin mening att det finns skäl att ompröva det tidigare ställningstagandet att HUS-avdrag ska medges för arbeten utförda utomlands. Vid införandet av HUS-avdraget gjorde regeringen bedömningen att en skattereduktion som endast omfattar tjänster som utförs i Sverige med största sannolikhet strider mot EU:s regler om fri rörlighet (prop. 2006/07:94 s. 38). Den närmare innebörden av EU:s regler om fri rörlighet framgår av EU-domstolens praxis. Av domstolens praxis följer bl.a. att den gemenskapsrättsliga principen om likabehandling innebär att en i t.ex. Sverige begränsat skattskyldig person som får huvuddelen av sina inkomster från verksamhet i Sverige samt vars personliga förhållanden och familjesituation inte kan beaktas i bosättningsstaten, vid beskattningen i Sverige ska få tillgång till samma avdrag avseende personliga förhållanden som en person bosatt i Sverige (se bl.a. C-279/93 Schumacker, C-169/03 Wallentin, C-182/06 Lakebrink samt C-527/06 Renneberg). EU-domstolen har vidare funnit att det strider mot den fria rörligheten för kapital att inte medge en obegränsat skattskyldig person avdrag som kan hänföras till fast egendom på grund av att den inte är belägen inom landets gränser (se bl.a. C-35/08 Busley och Fernandez). Finland ändrade den 1 januari 2013 sin lagstiftning så att hushållsavdrag kan beviljas även när arbetet har utförts i en annan stat inom EES. Detta efter att Europeiska kommissionen uppmärksammat Finland på att den finska lagstiftningen i fråga om hushållsavdrag begränsade den fria rörligheten för arbetstagare. Även Tyskland har ändrat sin lagstiftning så att skattelättnader för hushållstjänster numera kan beviljas för arbeten utförda i en annan stat inom EES. I Frankrike kan begränsat skattskyldiga som är bosatta i en annan stat inom EES under vissa förutsättningar få tillgång till samma skattemässiga förmåner som personer bosatta i Frankrike. Regeringen gör mot denna bakgrund bedömningen att en begränsning av HUS-avdraget till arbeten utförda inom landets gränser skulle strida mot EU:s regler om fri rörlighet. Regeringen avser därför att lägga skrivelsen i denna del till handlingarna.

Öresundsavtalet

Riksdagens skrivelse den 28 mars 2012 med bifall till motion 2011/12: Sk297 av Maria Ferm och Ulf Holm (båda MP) yrkandena 1 och 2 samt 2011/12:U307 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkande 3 avser tillkännagivan-

den om att skatteavtalet med Danmark bör förhandlas om. Förhandlingar bör inledas med Danmark i syfte att förbättra balansen mellan bosättningskommunen och arbetskommunen vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen (rskr. 2011/12:170, bet. 2011/12:13 punkt 16).

I skrivelse 2012/13:75 (s. 87) anges att det för närvarande görs en ekonomisk utvärdering av det särskilda avtal mellan Sverige och Danmark från 2003 som reglerar kompensationen för förlorade skatteintäkter för personer som arbetspendlar mellan länderna, den s.k. utjämningsordningen, av Finansdepartementet och danska Skatteministeriet. Först när utvärderingen är klar, vilket den beräknas vara under 2013, kan ställning tas till om det utjämningsbelopp som överförs från Danmark till Sverige till sin storlek är tillräckligt för att möjliggöra kompensation för de kostnader för hemkommunerna som pendlarna medför.

EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning

Riksdagens skrivelse den 5 december 2012 avser ett tillkännagivande om vikten av de svenska principerna om öppenhet och meddelarfrihet. Inskränkningar av meddelarfriheten måste föregås av noggranna överväganden. Detsamma gäller utformningen av sekretessreglerna. Regeringen bör återkomma till riksdagen i ett annat sammanhang och redogöra för hur man avser att följa utvecklingen i dessa avseenden (rskr. 2012/13:77, prop. 2012/13:4, bet. 2012/13:SkU8).

I skrivelse 2012/13:75 (s. 33) anförs att regeringen avser att återkomma till riksdagen i ett lämpligt sammanhang med en redogörelse för hur utvecklingen ska följas när det gäller inskränkningar i meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning. I det sammanhanget avser regeringen också att återkomma i frågan om hur den svenska meddelarfriheten ska uppmärksammas i samband med förhandlingar om EU-rättsakter.

Utskottets överväganden

Reklamskattens konstruktion har medfört att en stor andel av skatten betalas av dagstidningarna samtidigt som reklam t.ex. via tv och internet inte träffas av denna skatt. Utskottet noterar att regeringen i enlighet med intentionerna i riksdagens tillkännagivande återkommande har prövat förutsättningarna för att ta bort reklamskatten utifrån den offentligfinansiella situationen. Senast inför budgetförslaget för 2013 kom regeringen till slutsatsen att ytterligare steg för att avskaffa reklamskatten för närvarande inte kan tas. En sådan prövning är i överensstämmelse med tillkännagivandets ordalydelse. Utskottet utgår dock liksom tidigare från att reklamskatten avskaffas när det finns statsfinansiellt utrymme.

Det framgår av regeringens redogörelse att frågan om tonnageskatt bereds vidare. Utskottet vill betona att det finns en samstämmig uppfattning i riksdagen om att det är angeläget att denna fråga snart får sin lösning. Utskottet har förståelse för att regeringen vid en beredning av en lagstiftning om tonnageskatt behöver utreda närliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar, bl.a. hur det gällande sjöfartsstödet påverkas av en tonnageskatt. Utskottet ser positivt på att regeringen den 24 januari 2013 tillsatte utredningen Tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen (dir. 2013:6) som ska utreda förutsättningarna för att införa tonnageskatt i Sverige och även se över andra befintliga stöd för sjöfartsnäringen. Vad avser den kommande utredningen ser utskottet gärna att även ett hållbarhetsperspektiv beaktas. Med anledning av att regeringen nu agerar i frågan och därmed följer riksdagens tidigare tillkännagivanden förutsätter utskottet att det fortsatta arbetet med en lagstiftning om tonnageskatt i Sverige kommer att fortskrida utan att riksdagen ska behöva besluta om ytterligare tillkännagivande. Om så inte sker förbehåller sig utskottet rätten att återkomma i frågan.

När det gäller tillkännagivandet med uppdrag till regeringen att undersöka i vilken utsträckning skatteskillnaden mellan diesel miljöklass 1 och miljöklass 3 (i vilken Europadieseln ingår) kan minskas under mandatperioden har detta arbete påbörjats i och med det utredningsuppdrag som har lämnats till Trafikverket. Verket redovisade uppdraget i oktober 2012 och promemorian har remissbehandlats. Frågan bereds nu, enligt vad utskottet har fått veta, vidare i Finansdepartementet.

Utskottet välkomnar att riksdagens beslut att utvidga näringsbegreppet i syfte att göra det möjligt för fler att få F-skatt kommer att utvärderas och att utvärderingen gäller såväl konsekvensen för skatteuppbörden som effekterna på arbetsmarknaden, arbetstagarnas ställning och företagandets villkor. Utskottet avvaktar med intresse resultatet av utvärderingen av denna reform.

När det gäller frågan om HUS-avdrag ska medges för arbeten utförda utomlands noterar utskottet vad regeringen framför. Utskottet noterar emellertid också att finansministern i en interpellationsdebatt den 22 mars 2013 (interp. 2012/13:328 Utlands-HUS av Bo Bernhardsson (S)) sade att han kommer att skriva till kommissionen och ställa frågan om det är möjligt att begränsa HUS-avdraget till arbeten utförda i Sverige utan att komma i konflikt med EU-rätten. Utskottet avvaktar svaret på en sådan fråga.

Utskottet avvaktar även den utvärdering som pågår av den s.k. utjämningsordningen i Öresundsavtalet.

Utskottet har inte någon kommentar med anledning av regeringens redovisning i övriga delar.

Stockholm den 2 maj 2013

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Hannah Bergstedt (S), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Gunnar Andréén (FP), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S).

BILAGA 3

Justitieutskottets yttrande 2012/13:JuU6y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser samt de eventuella följdmotioner som kan ha väckts med anledning av skrivelsen.

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för de åtgärder som den har vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som har meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen.

Justitieutskottet har i granskningen av skrivelsen noterat att regeringen har lämnat en ofullständig och – till följd av detta – felaktig redogörelse för behandlingen av ett tillkännagivande. Utskottet har även noterat en felaktig hänvisning.

Utskottets överväganden

I regeringens skrivelse redovisas behandlingen av sammanlagt 34 riksdagskrivelser i ärenden som har beretts av justitieutskottet. Sex av dessa anges som inte slutbehandlade och härrör från riksmötena 2004/05, 2010/11, 2011/12 och 2012/13.

Utskottet har noterat en avvikelse när det gäller regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelse 2012/13:124. Regeringen anger i sin redogörelse att skrivelsen är slutbehandlad, men redovisar inte några åtgärder med anledning av tillkännagivandet i moment 58 om att regeringen bör återkomma med en redovisning av vad myndigheterna gör för att förbättra rättsväsendets bemötande av och stöd till brottsoffer. Justitiedepartementet har bekräftat felet och uppgett att det var ett förbiseende från deras sida, men att de har varit medvetna om tillkännagivandet och att frågan bereds i Regeringskansliet.

Utskottet vill i detta sammanhang uppmärksamma att konstitutionsutskottet tidigare har pekat på allvaret med att det saknas uppgifter om behandlingen av tillkännagivanden från riksdagen. I betänkande 2008/09:KU21

betonade konstitutionsutskottet vikten dels av att riksdagens tillkännagivanden inte göms undan i regeringens korrespondens med riksdagen, dels av att regeringen noggsamt behandlar samtliga riksdagsbeslut som har meddelats till regeringen genom riksdagsskrivelser. Konstitutionsutskottet förutsatte att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade upprepades. Justitieutskottet delar konstitutionsutskottets uppfattning och förutsätter att Regeringskansliet vidtar de åtgärder som behövs.

Utskottet har även noterat en felaktig hänvisning i redogörelsen för behandlingen av riksdagsskrivelse 2011/12:234. Korrekt ska vara att det uppdrag som Domstolsverket har fått om en utvärdering av säkerheten i domstolarna för målsäganden och vittnen gavs i regleringsbrevet för Sveriges Domstolar för budgetåret 2013, inte 2012 som anges i skrivelsen. Felet har bekräftats av Justitiedepartementet.

Stockholm den 2 maj 2013

På justitieutskottets vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S), Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Ewa Thalén Finné (M), Kerstin Haglö (S), Anti Avsan (M), Christer Adelsbo (S), Jan R Andersson (M), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Patrick Reslow (M), Maria Ferm (MP), Caroline Szyber (KD), Richard Jomshof (SD), Mattias Jonsson (S), Marianne Berg (V) och Jan Ertsborn (FP).

BILAGA 4

Utrikesutskottets yttrande

Utdrag ur
PROTOKOLL   UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2012/13:30

DATUM   2013-04-25

---
§ 8 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Utskottet behandlade fråga om yttrande till konstitutionsutskottet över skrivelse 2012/13:75.

Utskottet beslutade om följande yttrande till konstitutionsutskottet.

Utskottet framhåller att det är olyckligt att regeringen inte hörsammar riksdagens tillkännagivande om att erkänna den sahariska arabiska demokratisk republiken (Västsahara) som en fri och självständig stat.

Ledamöterna från Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna anmälde avvikande mening och anförde att det enligt grundlagen är regeringen som erkänner stater. I beslutet från regeringssammanträdet den 31 januari 2013 anger regeringen att den inte anser att de folkrättsliga förutsättningarna för att erkänna Västsahara som självständig stat är uppfyllda. Ledamöterna konstaterade även att regeringen har redovisat skälen till varför den inte avser att vidta åtgärder i enlighet med tillkännagivandet, genom svar på interpellation 2012/13:233 av utrikesministern i kammaren, tillgänglig för samtliga ledamöter.

Vid protokollet
Hannah Wennberg

Rätt utdraget intygar:
Hannah Wennberg

Exp. till KU

BILAGA 5

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2012/13:SfU7y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 9 april 2013 övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och de motioner som kunde komma att väckas med anledning av skrivelsen. Regeringens redogörelse omfattar huvudsakligen regeringsbeslut för perioden den 1 januari–31 december 2012.

Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Socialförsäkringsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden rörande behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redovisar regeringen behandlingen av 17 riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av socialförsäkringsutskottet. Tolv av dessa anges som slutbehandlade, medan resterande ärenden inte hade slutbehandlats under perioden. Av de skrivelser som inte hade slutbehandlats är en från riksmötet 2003/04, tre från riksmötet 2005/06 och en från riksmötet 2010/11.

Utskottet konstaterar att av de fyra ärenden som utskottet uppmärksammade i sitt yttrande till konstitutionsutskottet 2012 (yttr. 2011/12:SfU7y) kvarstår fortfarande tre som inte slutbehandlade.

När det gäller det äldsta ärendet, riksdagsskrivelse 2003/04:102 om aktivitetsättning, anger regeringen att efter det att bl.a. 2012 års studiehjälpstudering presenterat sina förslag kommer regeringen att ta ställning till hur kvarvarande delar av momentet ska behandlas.

Ett ärende från riksmötet 2005/06 gäller riksdagsskrivelse 2005/06:90 om sjuklön. Regeringen anger att frågan om sjuklönesystemet kommer att behandlas av den parlamentariskt tillsatta kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet. Kommitténs arbete ska slutredovisas i sin helhet senast den 31 januari 2015.

Utskottet förutsätter att regeringen återkommer med förslag i dessa ärenden så snart som möjligt.

Ett annat ärende från riksmötet 2005/06 gäller riksdagsskrivelse 2005/06:190 om misshandlade kvinnor. I redogörelsen anges att Migrationsverket rapporterar månadsvis till regeringen avseende tillämpningen av bestämmelsen om fortsatt uppehållstillstånd enligt 5 kap. 16 § tredje stycket 2 utlänningslagen (2005:716). Vidare har frågan behandlats i Utredningen om kvinnor som utsätts för våld efter att ha beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning, vars betänkande Kvinnor och barn i rättens gränsland (SOU 2012:45) överlämnades i juni 2012. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottet, som konstaterar att beredningen har pågått under lång tid, vill understryka att det är mycket angeläget att denna fråga får sin lösning så snart som möjligt.

När det gäller riksdagsskrivelse 2005/06:285 om Dublinärenden m.m. noterar utskottet att den kommer att redovisas som slutbehandlad i nästa års redogörelse.

Beträffande riksdagsskrivelse 2010/11:121, moment 4, om socialförsäkringsförmåner vid graviditet anger regeringen bl.a. att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har granskat hur lagstiftningen om sjukpenning och graviditetspenning tillämpas i samband med graviditet. ISF lämnade en rapport i november 2011. Rapporten bereds i Regeringskansliet. Regeringen avser att redovisa sina överväganden i en tidigare aviserad proposition som planeras att lämnas till riksdagen i juni 2013.

Utskottet vill tydligt markera att Försäkringskassans tillämpning vad gäller graviditetspenning är en mycket angelägen fråga och att ett enhälligt utskott stod bakom tillkännagivandet till regeringen. Utskottet vill därför understryka att denna fråga måste få sin lösning och utgår från att regeringen återkommer med ett förslag inom kort.

I övrigt vill utskottet, liksom tidigare, understryka vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt.

Utskottet noterar i detta sammanhang att riksdagsskrivelse 2008/09:241 om trygghetssystemen utomlands (framst. 2008/09:RRS23, bet. 2008/09:SFU11) inte återfinns i skrivelsen. Regeringen har, såvitt utskottet kan utröna, inte heller tidigare år i sina redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser behandlat skrivelse 241. Utskottet kan dock konstatera att skrivelse 241 med utbildningsutskottets behandling av proposition 2009/10:141 (bet. 2009/10:UbU18, rskr. 2009/10:290) bör kunna anses som slutbehandlad.

Stockholm den 25 april 2013

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Finn Bengtsson (M), Hans Backman (FP), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), Gunvor G Ericson (MP), David Lång (SD), Wiwi-Anne Johansson (V), Eva Lohman (M), Annelie Karlsson (S), Hannah Bergstedt (S) och Lars Gustafsson (KD).

BILAGA 6

Trafikutskottets yttrande
2012/13:TU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 27 mars 2013 övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen samt eventuella följdmotioner. I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de beslut som den har fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Trafikutskottet har med anledning av detta granskat behandlingen av de skrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Trafikutskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de beslut som den har fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Sammanställningen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden 1 januari–31 december 2012. I skrivelsen anges att redovisningen har fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång för att underlätta för riksdagsutskotten att få en så aktuell bild som möjligt vid sitt uppföljnings- och utvärderingsarbete. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

I skrivelsen redovisas beslut och beredningslägen för sammanlagt 22 riksdagsskrivelser till regeringen sedan 1999/2000 med anledning av trafikutskottets betänkanden. Av dessa riksdagsskrivelser redovisas elva som slutbehandlade, medan beredningen ännu inte är avslutad för elva riksdagsskrivelser.

Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
1999/2000	1	1	–
2004/05	1	–	1
2005/06	4	1	3
2009/10	1	–	1
2010/11	3	2	1
2011/12	9	6	3
2012/13	3	1	2
Summa	22	11	11

Källa: Skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

I redogörelsen lämnar regeringen vidare uppgifter om vilka riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden där riksdagen angett något som sin mening. Av regeringens skrivelse framgår att av de elva riksdagsskrivelser som har slutbehandlats under 2012 innehåller fyra tillkännagivanden riktade till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivanden som redovisats som slutbehandlade

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande/innebörd
1999/2000:166	Ansvar för lastsäkring
2005/06:223	Miljö- och säkerhetsfrågor i Östersjöområdet
2010/11:222	Mobiltelefonanvändande vid bilkörning
2011/12:247	Utförande av drift och underhåll

Källa: Skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Riksdagens skrivelse 1999/2000:166 med ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om ansvaret för lastsäkring redovisas som slutbehandlad. Regeringen hänvisar till ett remissyttrande från Transportstyrelsen av vilket framgår att ansvaret för säkring av gods i huvudsak bör ligga kvar på föraren och att den nuvarande lagstiftningen inte bör ändras. Regeringen beslutade den 31 januari 2013 att med hänvisning till vad Transportstyrelsen anfört i sitt remissyttrande lägga riksdagens skrivelse i denna del till handlingarna.

Riksdagsskrivelse 2005/06:223 med ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om miljö- och säkerhetsfrågor i Östersjöområdet redovisas som slutbehandlad, och regeringen anger bl.a. att ett svenskt agerande såväl nationellt som internationellt i bl.a. Helcom, EU och IMO har lett till att initiativ har tagits inom ramen för flera av de områden som pekats ut i motionerna. När det gäller en beskrivning av vidare åtgärder med bäring på miljö- och säkerhetsarbetet i Östersjön hänvisar regeringen till regeringens skrivelse Åtgärder för levande hav (skr. 2009/10:213). Regeringen anger att de övriga frågor som omfattas av riksdagsskrivelsen behandlas i rapporten Svensk sjöfartsnäring – Handlingsplan för förbättrad konkurrenskraft som regeringen beslutade om den 17 januari 2013 (dnr N2013/342/TE).

När det gäller tillkännagivandet från riksdagen till regeringen i riksdagsskrivelse 2010/11:222 om mobiltelefonanvändande vid bilkörning redovisas det som slutbehandlat med hänvisning till att regeringen redogjort för sin syn på mobilanvändande vid bilkörning i skrivelsen Kommunikationsutrustning i fordon (skr. 2012/13:60).

Riksdagens skrivelse 2011/12:247 med ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om utförande av drift och underhåll redovisas som slutbehandlad, och regeringen hänvisar till att frågan om utförande av drift och underhåll behandlades i skrivelse 2012/13:19 Utförande av drift och underhåll.

I regeringens skrivelse finns också en redovisning av sju riksdagsskrivelser med åtta tillkännagivanden där regeringen ännu inte är klar med sin beredning.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivanden som redovisats som inte slutbehandlade.

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande/innebörd
2004/05:178	– Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar
2005/06:134	– Lagförslaget och sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen
2005/06:259	– Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen
2009/10:228	– Tillgång till förnybara bränslen
2010/11:274	– Register över järnvägsfordon
2011/12:195	– Redovisningscentraler för taxi – Krav på lokalkännedom för taxiförare
2011/12:248	– Flygtrafikledningstjänst

Källa: Skrivelse 2012/13:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Trafikutskottets ställningstagande

Trafikutskottet kan inledningsvis konstatera att riksdagens beslut inom utskottets beredningsområde avspeglas på ett fullständigt sätt i regeringens redovisning. Därmed har trafikutskottet inga invändningar mot regeringens formella redovisning av de beslut som riksdagen fattat.

Trafikutskottet har återkommande betonat vikten av att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamhet. Trafikutskottet har vidare framhållit att det är angeläget att regeringen där så är möjligt anger en beräknad sluttidpunkt för behandlingen av de tillkännagivanden som inte har slutbehandlats.

Trafikutskottet kan konstatera att regeringens redovisning för 2012 visar att det finns åtta tillkännagivanden som ännu inte har slutbehandlats. Ett av dessa (rskr. 2009/10:228) avses bli slutredovisat hösten 2013 då regeringen preliminärt avser att återkomma till riksdagen med en proposition. För de övriga sju tillkännagivandena finns inga sluttidpunkter angivna. I skrivelsen ges dock en tämligen utförlig redovisning av beredningsläget för dessa tillkännagivanden. Trafikutskottet vill i likhet med tidigare peka på att det inte bör förekomma att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade. Trafikutskottet kan konstatera att regeringens redovisning i skrivelsen för 2012 inte har förbättrats i det avseendet.

Trafikutskottet granskar i enlighet med tidigare konstitutionell praxis särskilt de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade i skrivelsen. Trafikutskottet välkomnar att regeringen har slutbehandlat fyra tillkännagivanden under det senaste året. Till dem som slutredovisats hör trafikutskottets äldsta tillkännagivande som avser ansvaret för lastsäkring (rskr. 1999/2000:166). När det gäller detta tillkännagivande redovisar regeringen att Näringsdepartementet i februari 2011 gav Transportstyrelsen i uppdrag att överväga hur det straffrättsliga ansvaret för brott mot bestämmelser om lastsäkring bör utformas. Detta sammanföll således med att

trafikutskottet inledde sin uppföljning av tillsynen av yrkesmässiga gods-transporter på väg, där ett av uppföljningsområdena avsåg lastsäkring. I skrivelsen redovisar regeringen att den beslutade att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna den 31 januari 2013 med hänvisning till att Transportstyrelsen i sitt remissyttrande bl.a. konstaterar att bristande lastsäkring, olyckor och dömda förare inte förekommer i den utsträckningen att den befintliga lagstiftningen behöver ändras.

När det gäller riksdagens tillkännagivande om miljö- och säkerhetsfrågor i Östersjöområdet (rskr. 2005/06:223) redovisar regeringen att den är slutbehandlad med hänvisning till de åtgärder som gjorts med bäring på miljö- och säkerhetsarbetet i Östersjön och att detta finns beskrivet i regeringens skrivelse Åtgärder för levande hav (skr. 2009/10:213). Regeringen hänvisar vidare till att regeringen den 17 januari 2013 beslutade om handlingsplanen Svensk sjöfartsnäring – Handlingsplan för förbättrad konkurrenskraft och att de övriga frågor som omfattas av riksdagsskrivelsen behandlas där.

I tillkännagivandet om mobiltelefonanvändande vid bilkörning (rskr. 2010/11:222) angav riksdagen att regeringen bör beakta den forskning som gjort och görs på området för att sedan återkomma till riksdagen senast under 2012 med förslag till de åtgärder som kan krävas, eller redovisa vidtagna åtgärder när det gäller mobiltelefonanvändande vid bilkörning. Regeringen överlämnade den 20 december 2012 skrivelsen Kommunikationsutrustning i fordon (skr. 2012/13:60). I skrivelsen redovisar regeringen ett antal åtgärder för att åstadkomma en mer trafiksäker användning av kommunikationsutrustning vid bilkörning. Trafikutskottet har behandlat regeringens skrivelse i betänkande 2012/13:TU7 Trafiksäkerhet. Tillkännagivandet redovisas som slutbehandlat med hänvisning till att regeringen redogjort för sin syn på mobilanvändande vid bilkörning i skrivelse 2012/13:60.

I tillkännagivandet om utförande av drift och underhåll (rskr. 2011/12:247) angav riksdagen att för att få en effektiv, samordnad och säker underhållsverksamhet bör regeringen snarast återkomma till riksdagen med förslag på hur underhållet av järnvägsinfrastrukturen fortsättningsvis ska organiseras. Regeringen redovisar tillkännagivandet som slutbehandlat med hänvisning till att regeringen har återkommit till riksdagen med skrivelsen Utförande av drift och underhåll av järnväg (skr. 2012/13:19) där regeringen redovisat sina bedömningar om hur driften och underhållet av järnvägsinfrastrukturen bör organiseras. Trafikutskottet behandlade hösten 2012 regeringens skrivelse i betänkande 2012/13:TU2 Transportsystemets inriktning.

Trafikutskottet konstaterade vid behandlingen av skrivelse 2011/12:75 i maj 2012 att utformningen av regeringens skrivelse under åren har förbättrats. Utskottet pekade samtidigt på att ytterligare förbättringar av läsbarheten i regeringens skrivelse skulle uppnås om de riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden på ett mer tydligt sätt lyfts fram i redovis-

ningen, t.ex. i ett särskilt avsnitt. Denna synpunkt äger alltså giltighet då regeringens skrivelse inte har förändrats i detta avseende utan har i år en likartad utformning som förra årets skrivelse.

Stockholm den 14 maj 2013

På trafikutskottets vägnar

Jan-Evert Rådström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan-Evert Rådström (M), Monica Green (S), Jessica Rosencrantz (M), Lars Mejern Larsson (S), Sten Bergheden (M), Suzanne Svensson (S), Anders Åkesson (C), Lars Johansson (S), Edward Riedl (M), Annelie Enochson (KD), Tony Wiklander (SD), Siv Holma (V), Lotta Finstorp (M), Kerstin Nilsson (S), Nina Larsson (FP), Annika Lillemets (MP) och Hans Unander (S).

BILAGA 7

Näringsutskottets yttrande 2012/13:NU5y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har uppmanat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2012/13:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottet finner efter en genomgång av regeringens redovisning anledning att beröra redovisningen av fyra av skrivelserna. I sitt ställningstagande gällande inte slutbehandlade skrivelser påminner utskottet om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödigt tidsutdräkt när det gäller att hör samma riksdagens tillkännagivanden samt att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsaken till fördröjning där så är aktuellt.

Vad gäller slutbehandlade skrivelser framhåller utskottet vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat. I ett fall delar utskottet inte regeringens bedömning att skrivelsen ska betraktas som slutbehandlad och utskottet finner därför anledning att påminna om vad det tidigare anfört om betydelsen av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande har föranlett en avvikande mening (S, MP och V).

Utskottets överväganden

Årets redogörelse

Inledning

I skrivelsen (skr. 2012/13:75) redovisar regeringen de beslut som den fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2012 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redovisningen inbegriper vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte har redovisats som slutbehandlade. Förutom regeringens åtgärder med anledning av riksdagsbeslut som är en följd av framlagda propositioner och skrivelser lämnas i skrivelsen en redovisning av regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 35 riksdagsskrivelser upptagna, varav 21 anges som slutbehandlade och resterande 14 som inte slutbehandlade. Totalt sett är 14 utav dessa riksdagsskrivelser tillkännagivanden, och utav dessa anges 6 som slutbehandlade och 8 som inte slutbehandlade. Efter en genomgång av regeringens redovisning finner utskottet anledning att beröra redovisningen av fyra av skrivelserna (med hänvisning till punkt och sida i redogörelsen). På följande sidor redovisas som en bakgrund information om de fyra aktuella ärendena uppdelat i avsnitten Inte slutbehandlade skrivelser och Slutbehandlade skrivelser.

Inte slutbehandlade skrivelser

Översyn av upphovsrättslagen (Skr. 2012/13:75, Ju 11 s. 18)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i juni 2007 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2006/07:NU13) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att se över den s.k. upphovsrättslagen (1960:729) med koppling till bildkonstnärernas ställning. Enligt utskottet borde regeringen utreda vissa konkurrens- och ersättningsfrågor samt vissa kulturpolitiska frågor som kulturutskottet i ett yttrande till näringsutskottet hade tagit upp.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen under en längre tid planerat att besluta direktiv för en utredning om konstnårsfrågor och däri bl.a. hantera de frågor som omfattas av riksdagens tillkännagivande. Vidare framgår att regeringen enligt gällande verksamhetsplanering ska tillsätta en utredning under 2013. Arbetet pågår med framtagandet av kommittédirektiv.

Kommentar: En motsvarande redovisning men med andra årtal när utredningen beräknades kunna tillsättas lämnades i redogörelserna våren 2008, våren 2009, våren 2010, våren 2011 och våren 2012. Vid sin behandling

av motsvarande redogörelse våren 2011 konstaterade utskottet att regeringen successivt senarelagt tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt (bet. 2010/11:NU3y). Utskottet påminde om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödigt tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden och vidare vikten av att regeringen om det trots detta drar ut på tiden lämnar fullgod information i redogörelsen om orsakerna till fördröjningen. Konstitutionsutskottet, som delade näringsutskottets bedömning, förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävs för att beakta dessa synpunkter (bet. 2010/11:KU21).

Ett förslag till kommittédirektiv om Vissa frågor om följerätt och inskränkningar i upphovsrätten, där en särskild utredare bl.a. föreslås se över de frågor som ligger inom riksdagens tillkännagivande, skickades den 6 maj 2013 på delning. Eventuella synpunkter ska lämnas senast den 14 maj 2013. Enligt förslaget till kommittédirektiv ska uppdraget redovisas senast den 1 juni 2014.

Klimat- och energipolitiska styrmedel (Skr. 2012/13:75, N8, s. 136)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i november 2008 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2008/09:NU8) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att granska effekterna av olika klimat- och energipolitiska styrmedel för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin. Enligt utskottet skulle granskningen inte bara avse effekterna på industrin vad gäller elcertifikat och kvotpliktens undantag utan även omfatta andra styrmedel såsom energibeskattnings och utsläppsrätter.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Regeringen nämner i detta års skrivelse tre åtgärder. För det första i budgetpropositionen för 2013 redovisade regeringen förslag till skatteåtgärder som bedöms bidra till ökad kostnadseffektivitet i klimat- och energipolitiken (se prop. 2012/13:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.21 s. 277). För det andra hänvisar regeringen till Energimyndighetens promemoria Konsekvenser av att EU skärper sitt utsläppsmål till 30 procent år 2020 – Påverkan på elpriset samt handel med utsläppsutrymme, som publicerades i april 2012. Ett avsnitt i promemorian behandlar konsekvenserna för industrin. Slutligen, för det tredje, har regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2013 gett Konjunkturinstitutet i uppdrag att utreda konsekvenserna av ett begränsat undantag för den elintensiva industrin och hur den elintensiva industrin m.fl. påverkas om en kvotpolitik införs för denna industri. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2013.

Kommentar: Vid behandlingen av regeringens motsvarande redogörelse våren 2012 (skr. 2011/12:75) beslutade utskottet att genom protokollsutdrag (prot. 2011/12:30) påminna om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödigt tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivan-

den. Utskottet valde att särskilt lyfta fram det här aktuella tillkännagivandet där regeringen då efter mer än tre år ännu inte beslutat om att genomföra den efterfrågade granskningen (skr. 2011/12:74 s. 107). Konstitutionsutskottet delade näringsutskottets bedömning och förutsatte att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för beakta dessa synpunkter (bet. 2011/12:KU21).

Slutbehandlade skrivelser

Samordnad information vid företagsstart (Skr. 2012/13:75, N12, s. 138)

Riksdagens beslut: Den 7 april 2011 beslutade riksdagen på förslag av näringsutskottet (bet. 2010/11:NU8) och med bifall till en motion (S, MP, V) – om ett tillkännagivande om inrättandet av en myndighetsgemensam portal för rådgivning samt registrerings- och tillståndsärenden för personer som vill starta företag. Utskottet, konstaterade att det genom ett samarbete mellan Bolagsverket, Tillväxtverket och Skatteverket pågår ett arbete kring dessa frågor genom webbportalen verksamt.se och påpekade att detta arbete behöver utvecklas, intensifieras och bli bättre genom att en myndighetsgemensam s.k. one-stop-shop omgående inrättas för personer som vill starta företag.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av regeringens redogörelse framgår att regeringen den 15 december 2011 gav Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket i uppdrag att vidareutveckla den myndighetsgemensamma företagarportalen verksamt.se. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2015.

Kommentar: Av regeringsbeslutet den 15 december 2011 framgår att det i regeringens uppdrag till de tre ovannämnda myndigheterna ingår att utveckla information och e-tjänster kring tillstånd samt information om olika former av rådgivning med vägledning till olika aktörer och interaktiva rådgivningstjänster. Vidare framgår att uppdraget ska delrapporteras senast den 1 april 2013 respektive 2014. Av delredovisningen från den 1 april i år framgår att myndigheternas arbete med att vidareutveckla verksamt.se ligger i linje med riksdagens tillkännagivande. Samtidigt beskriver myndigheterna att det återstår en del problem att lösa innan den efterfrågade portalen kan bli verklighet.

Ett mineralpolitiskt program (Skr. 2012/13:75, N21, s. 142)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade den 14 mars 2012 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2011/12:NU14) och med bifall till en motion (S) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanas att ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen. I sitt ställningstagande framhåller utskottet att ett antal frågeställningar måste lyftas fram och hanteras på ett effektivt sätt för att programmet ska bli framgångsrikt. I detta sammanhang nämner utskottet följande områden: betydelsen av en väl fungerande infrastruktur

(i huvudsak järnväg), effektiviteten i tillståndsprocesser som kringgärdar bl.a. nya gruvetableringar eller återstart av nedlagda gruvor, kommunernas roll, tillgången till välutbildad arbetskraft samt förhållandet mellan gruv- och mineralindustrins expansion och nuvarande riksintressen, miljömål och ny kunskap om näringens påverkan på miljön och omgivningen.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen den 21 februari 2013 beslutade Sveriges mineralstrategi.

Kommentar: Utskottet konstaterade i betänkandet Mineralpolitiska frågor (2012/13:NU14) att regeringen nyligen presenterat en svensk mineralstrategi och att strategin har utarbetats i bred dialog och samverkan med aktörer och intressenter som på lokal, regional och nationell nivå bidrar till och berörs av gruv- och mineralnäringens verksamhet. I en reservation (S, MP och V) anfördes att strategin inte svarar upp mot det tillkännagivande som riksdagen beslutade om våren 2012 med innebörden att regeringen bör ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet redovisar sitt ställningstagande under rubrikerna Inte slutbehandlade skrivelser, Tillkännagivandet om samordnad information vid företagsstart och Tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program.

Inte slutbehandlade skrivelser

Som framgår av det föregående har utskottet vid behandlingen av motsvarande skrivelse de två senaste åren påmint om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden samt att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsaken till fördröjningen där så är aktuellt. Med anledning av årets skrivelse vill utskottet anföra följande.

Tillkännagivandet om en översyn av upphovsrättslagen (bet. 2006/07:NU13) har i ett tidigare yttrande till konstitutionsutskottet (2010/11:NU3y) uppmärksamrats av utskottet då det passerat fyra år sedan tillkännagivandet utan att den önskade utredningen tillsatts. Två år senare, och totalt sex år sedan tillkännagivandet, kan utskottet återigen konstatera att tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt ånyo har senarelagts. Utskottet kan vidare än en gång konstatera att regeringens redovisning brister i avseendet att det inte lämnas någon information om orsaken till dröjsmålet.

Vidare i fråga om tillkännagivandet om granskning av olika styrmedels effekter för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin (bet. 2008/09:NU8) har regeringen i tidigare års redogörelser framför allt foku-

serat på elcertifikat fastän tillkännagivandet är bredare än så. Utskottet noterar att de åtgärder som nämns i årets redogörelse visserligen innefattar mer än elcertifikat men konstaterar att regeringen, trots att det nu gått mer än fyra år sedan tillkännagivandet, fortfarande inte beslutat att genomföra den efterfrågade granskningen.

Mot bakgrund av vad utskottet framfört i samband med granskningen av en tidigare skrivelse (ytr. 2010/11:NU3y) gällande tillkännagivandet där regeringen uppmanats att utforma en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för kvalitetsutveckling – SIQ (bet. 2009/10:NU1, bet. 2011/12:NU1) noterar och välkomnar utskottet att regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen 2014.

Sammanfattningsvis vill utskottet återigen betona betydelsen av att regeringen lämnar fullgod information om tillkännagivanden från riksdagen som inte anges som slutbehandlade. Utskottet vill i detta sammanhang även framhålla vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat.

Tillkännagivandet om samordnad information vid företagsstart

Utskottet välkomnar det pågående arbetet med att utveckla den gemensamma myndighetsportalen verksamt.se i linje med riksdagens tillkännagivande. Samtidigt kan utskottet konstatera att Tillväxtverket, Skatteverket och Bolagsverket i sin delrapportering den 1 april 2013 har påtalat att det återstår en del problem som behöver få en lösning innan den efterfrågade portalen kan bli verklighet. Utskottet har vid behandlingen av motsvarande skrivelser tidigare år påtalat vikten av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade. Av riksdagens tillkännagivande framgår att det ska *inrättas* en gemensam myndighetsportal för rådgivning samt registrerings- och tillståndsärenden för personer som vill starta företag. Utskottet anser inte att tillkännagivandet kan betraktas som slutbehandlat i och med att regeringen gett de tre ovan nämnda myndigheterna ett uppdrag som ska slutredovisas den 31 mars 2015. Utskottet menar att regeringen i nästa års redogörelse bör återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet.

Tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program

Utskottet anser att riksdagsskrivelsen och tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program kan anses vara slutbehandlad genom regeringens beslut om Sveriges mineralstrategi. Utskottet gör således ingen annan bedömning än regeringen. Enligt utskottets uppfattning svarar strategin mot de behov som har påtalats i riksdagens tillkännagivande. Vidare kan utskottet konstatera att det av mineralstrategin och regeringens webbplats framgår att arbetet med att ta fram strategin har skett genom en öppen process och i en bred dialog och i samverkan med aktörer och intressenter som på lokal,

regional och nationell nivå bidrar till och berörs av gruv- och mineralnäringens verksamhet. Ett stort antal intressenter har under arbetet med mineralstrategin inbjudits att lämna skriftliga synpunkter till Näringsdepartementet, däribland aktörer från näringen och den akademiska världen. Under arbetet med att ta fram strategin har vidare fyra dialogmöten hållits med olika teman, bl.a. kring forsknings- och innovationsfrågor om hur långsiktigt hållbara gruvregioner kan skapas och om en effektivare miljöprövning.

Stockholm den 14 maj 2013

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jonas Eriksson (MP), Jessica Polfjärd (M), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Anna Hagwall (SD), Kent Persson (V), Boriana Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S), Johan Johansson (M) och Ingemar Nilsson (S).

Avvikande meningar

Tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program (S, MP, V)

Jonas Eriksson (MP), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Ingemar Nilsson (S) anför:

Utskottet har i sitt ställningstagande betonat vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat. Vi menar att regeringen brister i detta avseende då det gäller tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program där regeringen i redogörelsen endast nämner beslutet om Sveriges mineralstrategi utan att närmare beskriva hur strategin tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Som vi tidigare påpekat (bet. 2011/12:NU14) anser vi inte att mineralstrategin svarar upp mot det tillkännagivande som riksdagen beslutade om våren 2012 med innebörden att regeringen bör ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen. I riksdagens tillkännagivande noterades det pågående arbetet med mineralstrategin, men enligt utskottets uppfattning behövdes en mer ambitiös ansats än den som regeringen hade skisserat. Vi kan inte se att riksdagens tillkännagivande på något vis har ändrat regeringens ansats i enlighet med det som riksdagen efterfrågade i sitt tillkännagivande.

Mot denna bakgrund delar vi inte heller regeringens uppfattning att riksdagsuttalandet om ett mineralpolitiskt program är att betrakta som slutbehandlat.